

השער השני
דעת גדוֹלִי החסידות

צאי לך בעקביו הצען!

אשת הרה"ק האדמו"ר הוזקן מווורקא ז"ע הלכה רק עם
מטפחן בלבד ! וכן כלתו אשת בנו הרה"ק ר' מנדי מווורקא
ז"ע, ואשת בנו הרה"ק ר' שמחה בונימ מאוטווץק ז"ע בנו
של הרה"ק ר' מנדי מווורקא ז"ע. וכן כלתו של אדמו"ר
הוזקן מווורקא ז"ע, אשת הרה"ק ר' יעקב דוד מאמשינוב
ז"ע, ואשת הרה"ק ר' מנחם מאמשינוב ז"ע, ונשות בניו,
הרה"ק ר' יוסף מאמשינוב ז"ע, והרה"ק ר' שמואון שלום
מאמשינוב - אוטווץק ז"ע, כולם הלכו רק עם מטפחן
 בלבד !

רצוננו שנשותינו ובנותינו תלכנה כנשי רבותינו
הקדושים ז"ע ! אשר מפיהם אנו חיים, וכל מעשינו ואורה
חינו מושחת על הליכותיהם ודרכיהם הקדושים בכל פרט
ופרט !.

נבואה נוראה עשרות שנים לפני מלחמת העולם השנייה! מה היה מגורי המלחמה הנוראה!

שמעתי מפיו של המשב"ק של הרה"ק ר' שמחה בונים מאוטווץ ז"ע - בנו של הרה"ק ר' מנדי מוואראקה ז"ע, אחיו של הרה"ק ר' יעקב דוד מאשינוב ז"ע, ראש שושלת אשינוב, - שלפני עלותו לארץ הקודש - בשנת תרמ"ז - נתאספו כל גדולי האדמוראים בביתו להיפר ממנו, מצד אחד ישב הרה"ק בעל שפט אמר מגור ז"ע, ומצד שני ישב הרה"ק מאלכסנדר ז"ע, וכל החדר היה מלא בגודלי הצדיקים שבפולין, עד שלא הניחו לשום גבאי להיכנס לחדרו הקדוש מאפס מקום.

وابאותם רגעים נעלים טרם עלייתו לאראה"ק, העמד הרה"ק ר' בונים מאוטווץ ז"ע, ואמר לכל הצדיקים המסובים שם: הנסי רואה שהחלה להתפשט פריצות של לבישת "פעל" - הוא כעין חתיכת بد שחור, והניחו אותה בקצת המטפתה. - דעו לכם, שאם לא יעצרו את הפריצה זו, יבוא يوم ויתחילו הנשים לבוש פאות הדומות לשיער, ואז יCOME גוי אחד ויהריב את כלל ישראל! ובלשונו הטהור: און דאס ווועט צו ברענגן איז סיועט אויף שטיין א גוי און "חרוב" מאכן כלל ישראל!!! - כה דבר הרה"ק, יותר מחמשים שנה לפני השואה הנוראה !.

VIDOU שנים מועטות לאחר מכן בערך בשנת תרס"ה, ובפרט משנת תרע"ה בזמן המלחמה הראשונה, הייתה התדרדרות עצומה בענייני יהדות בפולין ובשאר אירופה, גם בנושא כספי הראש, החלה נסיגה נוראה, והוסף המר ידוע לכלם רחל".

MPI אחד מגודלי זקני האדמורים ש"ט"א שהורה לפרסם סיפור נורא זה

אלכסנדר

צאי לך בעקביו הצאן!

אשת הרה"ק רבי יהיאל מאלכסנדר זי"ע, האדמו"ר הזקן מאלכסנדר, הלכה רק עם מטפחת בלבד!. וכן כלתו אשת הרה"ק בעל "ישראל" מאלכסנדר זי"ע, ואשת הרה"ק בעל "תפארת שמואל" מאלכסנדר זי"ע, ואשת הרה"ק בעל "עקודת יצחק" מאלכסנדר זי"ע, כולם הלכו רק עם מטפחת בלבד!

רצוננו שנשותינו ובנותינו תלכנה כנשי רבותינו הקדושים זי"ע!, אשר מפיהם אנו חיים, וכל מעשינו ואורה חיינו מושתת על הליכותיהם ודרכיהם הקדושים בכל פרט ופרט!.

ב"ק מרן אדמו"ר מאלכסנדר שליט"א

מעשה באברך שנכנס אל ב"ק מרן אדמו"ר מאלכסנדר שליט"א, ובפיו שאלת, מה לומר לאשתי שלאחרונה התעוררה לקיים את מצות כספי הראש עם מטפחת בלבד, מפני שלדעתה היא הגיעה אל ההכרה

כ"ק מון אדמור מאלבננד שליט"א

"הרי היא ממש צדקנית! דע לך שאתה צריך להעריך אותה ולעוזד
אותה ולחקה בדרכיה ובוודאי אין לה להתחשב בכל האקשיים
הצדדיים; אלא תלبس מטפהת כראוי וכיותם כרצונו יתברך!"

ב"ק מרן אדמו"ר מאלבטנברג שליט"א
"תאמין לי שמאד הייתי משתווק שboleם יזכה לזה!
זו זכות מיוחדת במינה!"

שאין היא מקיימת מצוה זו כרצון הש"י, בשעה שהיא יוצאת לרשות הרבים עם פאה על ראשה, אפילו אם הפאה נקרהת אצל אחרים "צנואה", אבל המציגות היא שכל פאה שהיא, הרי שערותיה נראות ממש כמו שערות, ועל כן היא מרגישה בנפשה שהיא עושה ליצנות מצאות הבורא יתברך. ובפרט לאחרונה בירורה את הנושא עם עוד כמה נשים, שעוררו אותה לתקן הדבר כראוי וכיאות כרצון הש"י.

אבל מצד שני - טען האברך - הריAMI וחומותי הולכות עם פאה, וכל נשות משפחתיינו הולכות עם פאה, ובפרט שנשות החסידות הולכות עם פאה, מAMILא איני יודע האם אכן זהו הדבר שעלייה להתעלות בו. [כידוע כך דרכו של היצור, שמנסה לクリד את הכל, בטענה שיש עוד דברים חשובים, ובכך מקרר את האמבטיה כدرכו של עמלק הרשע ימ"ש]. וכי היא צריכה להיות יותר צדקה וצנואה מכל נשות משפחתה, ומכל נשות החסידים?.

כ"ק מרז' אדמו"ר מאלכסנדר שליט"א בשומו זו, השיב בהתפעלות: מה? זה הרצון שלו בלי שאתה תעורר אותה לזה?! היהכן שבדורנו ישנים ונשים צדקניות אשר מתעוזרות לתקן הדבר מעצםם ולא שבעליהם יצטרכו לכפות עליהם את הדבר? אם כן הרי היא ממש צדקנית!. אשה שזוכה ביוםינו להגיע אל ההכרה הזו עצמה, ולא שבולה יעורר אותה וידרוש ממנה את זה, הרי היא ממש אשה צדקנית!. דע לך, שאתה צריך להעירך אותה, ולעוזד אותה, ולהזקה בדרכה! ובוואדי אין לה להתחשב בכל הקשיים הצדדים, אלא תלבש מטפחת כראוי וכיאות כרצונו יתברך.

והתخيل כ"ק אדמו"ר שליט"א לבך את האשה הזו על רצוננה הטהור, באומרו: ברכות יחולו על ראשה של אשה כזו, שיש לה את הכח והעוז והרצון לקיים את מצות כיוסי הראש כרצונו יתברך. תאמין לי שמאד היתי משתווק שוכלים יזכו לזה. אבל שאשה תוכל לזכות לעשות דבר כזה בפועל, זו זכות מיוחדת במינה, ובזכות זה

כ"ק מרן אדמו"ר מאלבטנברג שליט"א
ברכות יהולו על ראהה של אישת כוזו, שיש לה את הכה והעו^ז
והרצון לקיים את מצות כייסוי הראש
עם מטפהחת כרצונו יתברך!"

כ"ק מרן אדמו"ר מאלכסנדר שליט"א
"דע לך שעיל דבר גדול ונשגב כזה, צריך להודות לה', על שזוכה
אותך בזכיה נפלאה כזו!
לכן ראוי שתיתנו "קידוש" בשבת הקרובות, לכבוד השמחה הגדולה
הזו, שזכיות בזוכות עצומה כזו!"

היא תוצה לבנים צדיקים, ולישועות רבות. וכך האריך כ"ק אדמו"ר שליט"א להשפיע ברכות על אשה זו.

ובסיום דבריו פנה אל האברך באומרו: דע לך, שעל דבר גדול ונשגב כזה, צריך להזות לה', על שזכיה אותה נפלאה כזו, שאשתך תפסק לילכת עם פאה ותתחל לילכת רק עם מטפתת בלבד. לכן ראוי שתיתן "קידוש" בשבת הקروبיה, לכבוד השמחה הגדולה הזו, שזכיה בזכות עצומה כזו.

ואכן האברך קיים את דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונתן באותה שבת "קידוש" מיוחד לכבוד השמחה השרויה במעונו, שזכהו הש"י ברוב רחמייו, שאשתו תהיה מאותם נשים צדיקיות הזוכות לקיום את מצות כסוי הראש כרצוינו יתברך.

מלבד זאת ידוע לנו שככל פעם שכ"ק אדמו"ר מאלכסנדר שLIGHT"א, שומע על התעוררות הנפלאה ההולכת וגוברת בשנים אלה, לחזור לקיום מצות כסוי הראש עם מטפתת, הוא מעודד ומחזק את כל העוסקים בדבר חשוב ונשגב זה, וממש אין לתאר את גודל החיזוק והעידוד המשפיע על כל המסייעים הפועלים בחיזוק קיום המצויה הקדושה הזו.

כ"ק מרן אדמו"ר מאלכמונדר שליט"א
מעודד ומחזק בכל עת, את כל העוסקים והמשיעים לחזור לקיום
מצות כיסוי הראש עם מטפחת כרצון הש"י

ב"ק מרכז אדמו"ר רבי יצחק מאמשינוב ארחה"ב זצוק"ל
בן חרה"ק רבי יוסף מאמשינוב זצוק"ל
העד על אבי הקדוש וו"ע שלפנינו פטירתנו התהנגן לפני כל בנותיו
שיותנו לו תקיעת כף, שלעלום לא יחכשו פאה לראשם!

אםשינוב

העד כ"ק אדמו"ר רבי יצחק מאמשינוב ארה"ב זי"ע, בפני
משמו בקדוש, [כאשר היה בדרךו לבית החולים לפני ניתוח],
שכאשר שכב אביו הקדוש רבי יוסל'ע מאמשינוב זי"ע לפני פטירתו,
ביקש והתacenן מבנותיו ובני ביתו, שיתנו לו תקיעת כף ויבטיחו לו
שלא ילכשו פאה נכricht!.

אך בתקופה ההיא היו הנסיות קשים מאד, בפרט בנושא
הצניעות, מפני שהדור התדרדר וירד בצורה נוראה, ונפרצו גדרי
הצניעות גם בבתי הרבניים והאדמו"רים, באופן שהיה מאד קשה
להתחייב להימנע מלכחת עם פאה, וכן אף אחת לא יכולה להתחייב
ולהבטיח שלא תלך עם פאה, מלבד בת אחת ויחידה, שאכן ניגשה
אל אביה הקדוש ר' יוסל'ע מאמשינוב זי"ע, והבטיחה לו שלעולם
לא תלך עם פאה על ראשה.

סיים בנו כ"ק אדמו"ר ר' יצחק מאמשינוב ארה"ב זי"ע, בamaro,
”דבר פלא! שהבת הזו היא היחידה מכל בנות אבי, שזכתה להינצל
מהמלחמה הנוראה ולהישאר בחיים! מי יודע אם לא עמדה לה, זכות
הבטיחה שלא תחכוש פאה לראשה! זכות זו עמדה לה להינצל
ולהישאר בחיים!”, עד כאן דבריו הנוראים!.

כ"ק מרן אדמו"ר רבי יצחק מאמשינוב ארה"ב זצוק"ל
מי יודע אם לא עמדה לה, זכות הבטחתה
שלא תח بواس פאה לראשה,
זכות זו עמדת לה להינצל ולהישאר בחיים!"

באבוב

צאי לך בעקביו הצען!

אשת הרה"ק ר' מאיר נתן מבabboז זי"ע הלכה רק עם
מטפחת בלבד. וכן אשת בנו הרה"ק ר' שלמה מבabboז זי"ע,
וכן אשת נכדו הרה"ק ר' בן ציון מבabboז זי"ע, כולם הלכו
רק עם מטפחת בלבד!

רצוננו שנשותינו ובנותינו תלכנו כנשי רובותינו
הקדושים זי"ע, אשר מפיהם אנו חיים, וכל מעשינו ואורח
חיינו מושתת על הליכותיהם, ודרךם הקדושים, בכל פרט
ופרט!

כ"ק מרן אדמו"ר מבabboז זצוק"ל

**מאך היה שמח אילו היה יכול לפעול אצל החסידים שלו
שלא ילכו כלל עם פיאה!**

בשיחה אישית עם כ"ק אדמו"ר הגה"ק מבabboז זצוק"ל אמר
בזה"ל: **מאך היה שמח אילו היה יכול לפעול בעת אצל החסידים**

מנכדי מrown הרה"ק בעל "דברי חיים מצאנו זצוק"ל שפומק בספרו:
אפילו לחתת התינכת מושי שחור על המזח שדומה לשיער אסרו!

כ"ק מrown אדמו"ר מבאוב זצוק"ל
"מאוד הייתה שמה, אילו הייתה יכולה לפעול שלא ילכו עם פאה כל!"

שלו, והידידים והקרוביים אליו, שלא ילכו כלל עם פיאה. (בלשונו: "איך וואלט גיהאט גרויס שמחה, אויב איך וואלט געקענט יעצעט אויספירן בי מינע חסידים, ידידיים און קרובים, איז זיין זאלען נישט גיין מיט קיין שומ שייטל נישט), אבל בעת זה יהיה קשה עברוי מאד לפעול זאת, אבל עם כל זאת אנסה לראות מה שייך לעשות להבא.

וסיפר בארכיות עובדא מודדו זקנו הגה"ק בעל דברי יחזקאל משינאווא זי"ע: פעם אחת נסע הגה"ק משינאווא לשבת קודש לרישא, והתאספו מאות חסידים מכל העיירות מסביב לדרישא לשבות בצל הגה"ק משינאווא זי"ע,ليل שבת קודש דבר הגה"ק משינאווא בארכיות מהאיסור של פאה נכרית, והזכיר בחריפות את פסק הלכה של אביו הגה"ק מצאנז זי"ע.

כל הקהיל התמלא פחד ומורא מדיבוריו החריפים של הגה"ק משינאווא זי"ע, וביום ראשון התאספו כמה שירות חסידיים שבביהם החווילו לזלול באיסור הפאה, לפניה הגה"ק משינאווא זי"ע, באומרים מה יהיה בעת. והגה"ק משינאווא זי"ע דבר עליהם ועם נשותיהם, עד שפועל אצלם שיילכו בצדיעות ויסירו את הפאה.

ואז הבין כל הקהיל מה הייתה כוונת הגה"ק משינאווא זי"ע בכל הביקור שטרח לבוא לשבת קודש לרישא, שהכל היה כדי לתყן שם את העניין של פאה נכרית שהתחילה להחפרץ אצל כמה משפחות שם. - עד כאן סיפר כי אדמור'ר הגה"ק מבabboב זצוק"ל.

מרשימות החסיד ששוחח עם כי אדמור'ר זצוק"ל ורשם את כל הדברים מפה קדשו

סיפור נורא מאחר מחמידי באבוב!

שמעתי בעת מר' מנדל לנדא שליט"א, הוא ראה [במודעה] שהולכים לדבר בעניין פיאות, ואמר לי, אני רוצה לספר לך מעשה,

אשען דראען דראען הערפה גנד היפיאות אַ שאנען שאונען אנטקען שאונען
זונען דראען דראען רבי בִּי שיען מאכיב יונרָן
זונען דראען דראען מון דראען דראען זונרָן
ב"כ מון דראען דראען רבי בִּי שיען מאכיב יונרָן
השליכו את פניהם נשותיהם לתוכן האשען

זקנֵי היה גר באושפיצין, פעם אחת הוא בא הביתה לאחר התורה של סעודת שלישית, כאשר הרבי הראשון מבאוב ("דער ערשטער רב" - הרה"ק ר' שלמה מבאוב זי"ע), היה עדיין רב בעיר אושפיצין, והרה"ק אמר שיחח חריפה נגד הפיאות! א שארפע שמועס אנטקעגן שייטלען!, אזי הוא [החסיד] מיד בא אל ביתו, ולקח את הפאה של אשתו והשליך אותה אל תוך התנור הבוער! (אייז ער גלייך אהים געקומען, אונ גענומען דעם שייטל פון זיין וויבּ, אונ ער האט דאס גלייך ארײַן גיווארפּן אין אוינַן ארײַן!) כך היו נראים החסידים הקדמוניים! - אזי האבן אויסגעזעהן **פארצ'יטישע חסידים!**

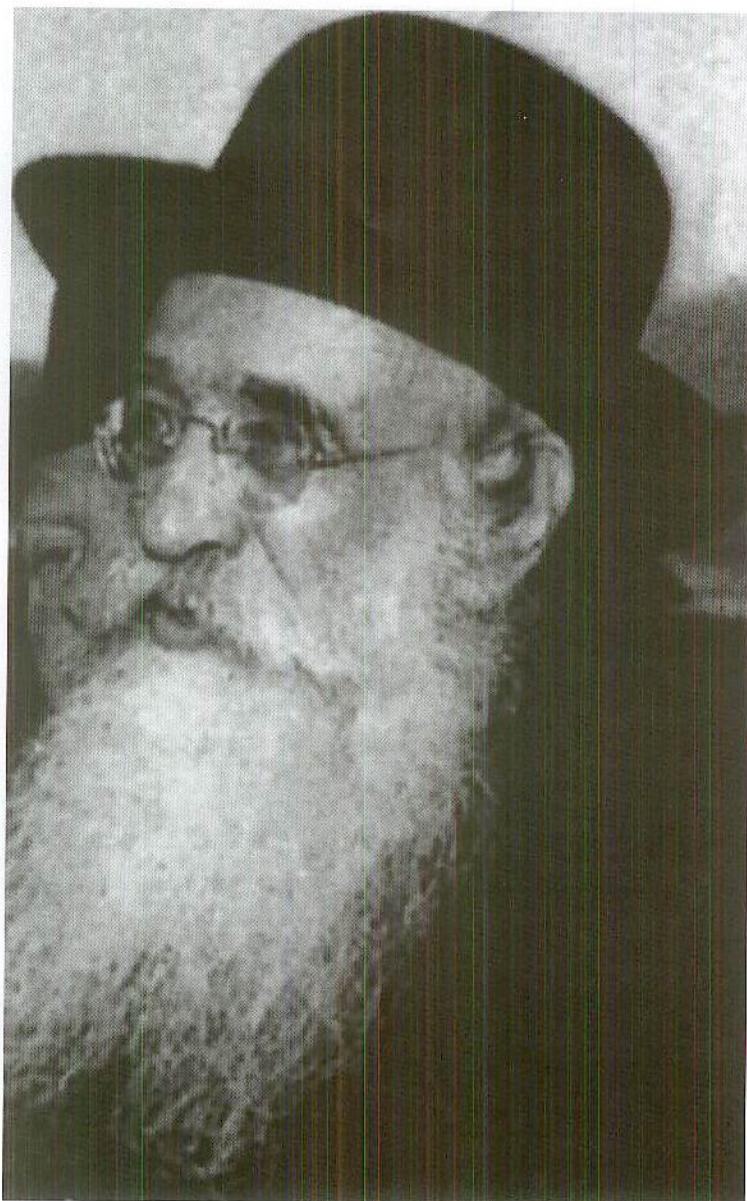
מתוך שיעורו של הגאון ר' חיים ימקב טאיבער שליט"א חתנו של ב"ק אדרמו"ר מבאוב וצוק"ל, מורה הוראה דקהילת באוב ארא"ב, - ולאחר מכן התבטה: שאם י└מְדוּ הייטב את הסוגיא של פאה נכנית, "אייז עולמים לעשנות כמו המעשה באותו חסיד שרייך הביתה והשליך את הפאה לתוך האש!" מפני שיראו את חומר הדבר שהוא חשש אייסור דאוריותא!!!! אבל הוא מבקש שיתחזקו יחד, עד שיכללו בעזהש"י, פועל' זאת מתוך הכנה, ורצונן, להתעלות בקיום רצון הש"י בשלימות.

הגה"ק מהר"ש מבאוב זי"ע סירב לקבל סנדקאות אצל ילד שנולד מאשה שהלכה עם פיאה!

עוד שמענו מכ"ק אדרמו"ר הגה"ק מבאוב זצוק"ל בדרישה ברבים, שמספר על זקנו הגה"ק ר' שלמה מבאוב זי"ע, שה Kapoor מאר כאשר שמע על אשה מנסי עירו שהלכה עם פאה נכנית. ופעם אחת בא לפניו אחד מהגברים העשירים הגדולים בעירו, שאשתו הלכה עם פאה, וביקש לכבד את הגה"ק מבאוב זי"ע בסנדקאות אצל ברית מילה שעשו לבנו, והתחליל הגה"ק מבאוב לזעוק עליו בקהל רعش גדול, איך אין מתבייש לבקש ממני דבר כזה, וכי אני אושיב על ברכיי בן שנולד מאשה זו!, ולא הסכים בשום אופן להיות סנדק אצל מי שאשתו הלכה עם פאה נכנית.

כ"ק מרכז הרה"ק רבינו ציון מאבוב זצ"ל
בן בכ"ק מרכז הרה"ק רבי שלמה מאבוב זצ"ל
אשר לא דמכים לקובל סנדקאותו, אצל ילד שאמם הילכה עם פאהן
לייה ויעש בנו כ"ק מרכז אומץ מאבוב זצ"ל

כ"ק מראן אדמו"ר מבאייאן זצוק"ל
נאנה ואמר בצער : "אוי די היינטיגע שייטלען! אווי די היינטיגע
שייטלען!" אווי הפהות של היום!
כלומר הפהות שהיו בחים חיותו, עד אדר תש"א, לפניהם יותר
משלושים שנהן]

באיין

אווי! די הײַנטיגע שײַטעלען!

כ"ק אַדְמוֹן הרה"ק ר' שלמה מרדכי מבאיין - ניו יורק זצוק"ל,
נאנח פעם באומרו בעער נורא, "אווי! - - - די הײַנטיגע שײַטעלען!!!
- - - אווי!!! - - - די הײַנטיגע שײַטעלען!!! - - - "[אווי, הפיאות
של היום! הפיאות של היום!].

והיה הדבר ניכר בועליל, לעניין כל הנוכחים, גודל צערו מהמצב
של הפיאות בזמננו!, (הרה"ק מבויין נפטר בשנת תשל"א!), שכבר
או נפרץ לכת עם פיאות הנראות כמראה שיער, אשר הם היו הרבה
יותר גרוועות מהפיאות שהיו בשעה שהפירצה התחליה לחדור בעם
ישראל, ועל זה נאנח הרה"ק זי"ע באומרו "אווי! די הײַנטיגע
שײַטעלען"!, כלומר אפילו אוחם משפחות שנפרץ אצלם הדבר, אבל
מי מיללומי פילל שהדבר יגיע עד למצב נורא כזה, שילכו ברחוותה
עם פיאות שייראו ממש כמראה שיער!, כמו "הײַנטיגע שײַטעלען"!

בשם כ"ק אַדְמוֹן מבייאן שליט"א

ב"ק מרן אדמו"ר בעל "חילket יהושע" זצוק"ל
מכיאלא

בן אחיו של הרב הקדוש רבי נתן דוד מפארצזוא זצוק"ל שכותב
במצוותו הקדושה:
"ולא ילבשו הנשים, הן הבנות, הן הצלות, עד עולם" זהאר
שייטלער" (שער של פאה) חיללה ותמי".

בֵּיאַלָּא

מצוותת הרב הקדוש רבי נתן דוד מפארצואו זצוק"ל
בן הרב הקדוש רבי יצחק יעקב מביאלא זצוק"ל
האדמו"ר הראשון לבית ביאלא

זה לשונו הטהור של הרב הקדוש רבי נתן דוד זצוק"ל בן הרב
קדוש בעל "דברי בינה" מביאלא זצוק"ל, במצוותו הקדושה אותן
י"ב.

"דרך האנשים לצאות לבנייהם איזה צואה בהנאה וכו', על כן
הנני מצוה אתכם על הדבר הזה, גם בחיצוניותכם יהא ניכר בכם כי
הנכם זרע ברוכי ה', לא תשנו חס ושלום מללבושיםם כלל וככל,
אפילו באחד מן המלבושים, מכפי שהורגלו אבותינו הקדושים זי"ע,
אפילו בגדי אחד שלכם לא ישונה ולא ידמה חס ושלום לבגדי אנשי
שחץ בימינו כפי מנהגם רחמנא לצלן. רק כמו שלבשו אנשי שם
יראי ה' אבותינו הקדושים ע"ה זי"ע.

ולא תהשבו לאמת חס ושלום, אשר יספרו לכם אנשי שקר
שונאי כל טהרה, שהיו צדיקים ששינו מללבושיםם חס ושלום, מעט
או הרבה, תדרעו כי הכל שקר, ורק בהוות לכם ידברו על צדיק עתק,
ולא תשמעו להם חס ושלום.

כ"ק מרן אדמו"ר בעל "חיקת יהושע" וצוק"
מבייאלא

"נפרץ באחרונה שנשים נושאות לובשות פאה נכricht
הדוימה לשיעור"
הדבר אמור מדרינא! זובכגון דא, אין שום חיתר!"

ולא ילכשו הנשים, הן הבנות והן הצלות, עד עולם, "האר שיטלעך" [שער של פאה] חיללה וחם. ולא יתראו שער ראש חוצה חס ושלום, וככו', מהו וזרעהן וזרעם אחריהם, עד סוף כל הדורות. כי ידוע שבזה העון רחמנא לצלן גורמים עניות רחמנא לצלן, ושאר דברים רעים חס ושלום, והגלוות מתארך, וכל מה שישראל סובלים בגלוות הוא בסיבת זה".

בבוד קדושת מרן אדמו"ר

בעל "חלוקת יהושע" מביאלא זצוק"ל

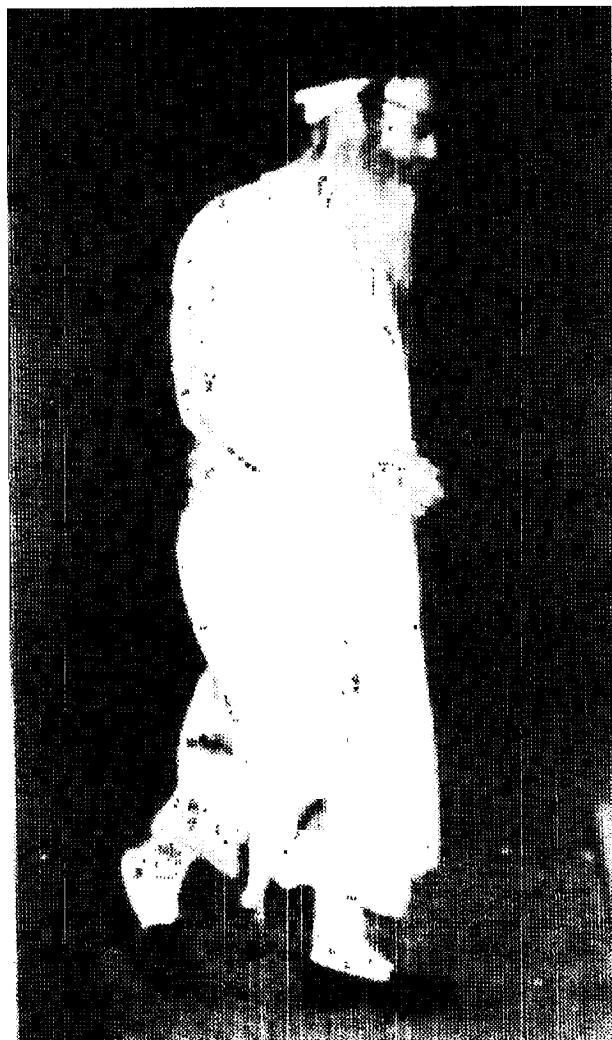
בקראת קודש ממךן האדמו"רים והרבנים זצוק"ל משנת תשלה", החתימה הראשונה ברשימת החתימות, היא של כ"ק מרן אדמו"ר הקדוש והטההור בעל "חלוקת יהושע" מביאלא זי"ע, אשר חתום את שמו הטהור, הראשון ברשימת החותמים.

ונכיה בזה קטע מלשון האגרת אשר עליה חתום כ"ק אדמו"ר הקוה"ט רבי יחיאל יהושע מביאלא זי"ע:

"היota כי בעונונתינו הרבים נפרץ באחרונה שנשים נשואות לובשות פיה נכricht, הדומה ממש לשער, מינים שונים שונים, לא שערכם אבותינו, עד שנראין כפראעות ראש חס ושלום, הרינו רואים חוכמה לעצמנו להודיע דעת תורתינו הקדושה, כי הדבר אסור מדינה".

שאף במקומות שנגגו יותר בפאה נכricht, לא עלתה על הדעת להתייר פיאות נכrichtות כאלו! ובכגון דא, אין שם יותר!".

"חייב כל הירא את דבר ה', והם על כבוד קונו, וכבוד תורתו הקדושה המהולל, ואשר לבו כאוב וחרד על קיומם של יסודות הקדושה של עם ישראל, להקפיד נזcker לעיל".

**כ"ק מרון אדמוי"ר בעל "חלקת יהושע" זצוק"ל
מכיאלא**

مبرך את נשות ישראל המקיימות את מצות כספי הראש כרצון הש"י
בצניעות, שבוכות זה תוכה כל אחת:
"לבנים מהוגנים, אהובים למטה ונחמדים למטה, בשתיו זותים סביר
לשולחנה!"

"ולכן חייב כל הירא את דבר ה', וחס על כבוד קונו, וכבוד תורתו הקדושה המחולל, ואשר לבו כאב וחרד על קיומם של יסודות הקדושה של עם ישראל, להקפיד לנזכר לעיל!".

"ולעומת זאת הבטיחונו חכמיינו ז"ל, כי האשה הכשרה אשר הצניעות היא עדיה ותפארתה, זוכה לבנים מהוגנים, אהובים למטה ונחמדים למאלה, כתתילי זיתים סביב לשולחנה".

יחיאל יהושע בן לאamu"ר זכללה"ה מביאלא

והנה כל זאת מדובר על הפאות שלפני יותר מעשרים וחמש שנים!, אשר ביום אין אף אחת שתעייז ללבוש פאה כפי שהיו נראות הפאות בשנים ההם, ועל הפאות ההם כתוב כ"ק אדרמו"ר בעל "חיקת יהושע" מביאלא זי"ע, שככל פאה "הדומה ממש לשיער", "בכגון דא אין שום היתר"!, ו"דעת תורהינו הקדושה כי הדבר אסור מדינא"!.

על אחת כמה וכמה בימינו, שכל מוכדי הפאות אומרות במפורש, שלא נמצא ביום שום פאה שאינה דומה ממש לשיער!, ובסקר שנערך בשנת תשנ"ז, כשהשאלו פניות האם אפשר להשיג ביום פאה שאינה נראית כשער ממש, צחקו ולעגו על השאלה הזו, באומרים, "קיים אין להשיג שום פאה סינטטית שאינה נראית ממש כשיעור"! ואם כן מובן ופשוט שזאת התורה לא תהא מוחלפת, ואם "דעת תורהינו הקדושה כי הדבר אסור מדינא", "ובכגון דא אין שום היתר"!, אזי ברור ופשוט שאין לנו אלא לקיים את דברי התורה כהלכתה, ולקיים מצות כסוי הראש בצדיעות כרת וכדין, עם מטפהה צנואה ללא שום תוספת של פאה נכנית כלל וכלל.

ב"ק מרון הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זוק"
"כל מי שלומד שלון ערוץ ביראת שמיים, רואה היבט
שאין חילוק בין שערות עצמן לפאה נכricht!"

בעלזא

צאי לך בעקביו הצענו!

אשת הרה"ק ר' שלום מבעלזא ז"ע הלכה רק עם
מטפחת בלבד !, וכן אשת הרה"ק ר' יהושע מבעלזא ז"ע
(דער מיטעלער רב), ואשת הרה"ק ר' ישכר דוב מבעלזא ז"ע,
ואשת הרה"ק ר' אהרן מבעלזא ז"ע, כולם הלכו רק עם
מטפחת בלבד !. וכמו"כ יבלחט"א אשת כ"ק אדרמו"ר מבעלזא
שליט"א - בת כ"ק אדרמו"ר מויזניץ שליט"א - וכלהה בת כ"ק
גאב"ד מאקוואו שליט"א, הולכות רק עם מטפחת בלבד !.

רצונינו שנשוויתינו ובנותינו תלכנה כנשי רבותינו
הקדושים ! אשר מפיהם אנו חיים, וכל מעשינו ואורה חיינו
מיוסד על הליכותיהם, ודרךם הקדושים.

ב"ק מאן הנה"ק ר' ישכר דוב מבעלזא זצוקלללה"ה

אין חילוק בין שערות לפאה !

הגה"ק מאן המהרי"ד מבעלזא ז"ע דבר בדרשה לפני אלף
ישראל - ונדפסה בספר "דיבורים קדושים" ובעוד ספרים - נלאחרונה

כ"ק מREN הRA"K MAHRI"Y MBEULZA ZOK"
אמר בדרשתו המפורסמת נגד פאה נכנית
"צרייד כל איש, לעיין הייטב על בני ביתו בזהו"

נדפסה שוב בסוף ספר "קול התור" בעמוד רס"ח. - כמו כן התפרנסה כמה פעמים בספרי בעלזא], ובין הדברים אמר בזה הלשון:

"ידעו לכל חומר האיסטור מנשים הולכות בשערות שלהן, כי נפסק בשו"ע שהיא נקרה על ידי זה עוברת על דת משה ויהודית ויצאת בלי כתובה!".

והנה כל מי שלומד שולחן ערוך ביראת שמים, רואה היטב שאין חילוק בין שערות עצמן לפאה נכricht שנקרה שייטעל!>.

ונדפס כתה בשולחן ערוך הגהות חתם סופר, ופסק גם כן שאין חילוק בין שערות עצמן לפאה נכricht!.

גם בספר עצי ארזים שהיה גדול הדור ומפוארם, פוסק גם כן כך, שאין חילוק!. וכן כתב בספר באර שבע.

על כן צרייך כל איש לעיין היבט על בני ביתו בזה!. עד כאן לשונו הקדוש.

הדבר שבבעלזא מתעבים אותו - הוא חביבת הפאות!

בספר "בählוי צדיקים" חלק ב', פרק ח', מסופר על נישואי אחד מבניו של מרן הרה"ק רבי ישכר דוב מבצעזא זצוק"ל, שכאשר התקרכו המחותנים אל העיר בעלזא, עלו אל הרכבת המשמשים של הרה"ק מהרי"ד מבצעזא, ודרכו שאף אחת מהנשיות לא תכנס אל העיר עם פאה.

וכך מובא שם מעדות אחד הקרובים שנסע לבעלזא להשתתף בחתונה, (עמוד 399):

"בהתקרבנו לבעלזא, ניגשו כמה מן המשמשים בקדש בחזר הרב [רבי ישכר דוב] מבצעזא, וביקשו שיעודיעו ויאמרו אל בנות

הדבר שבבעלזא מתעניים – הוא חבישת הפיאות! והנשים שם
חוובשות רק מטפהת לראשן!

הרבי [המחותן] הצעירות, שיסירו את הפיאות הנכריות שחבשו לראשן, ויחילפו אותם מיד במטפחות ראש. כי תועבת בעלוֹא היא הפאות הנכריות! והנשים שם חובשות רק מטפחות לראשן!.

המברכה שעוררה דרישת זאת הייתה מלאה.

עד שהרבנית הזקנה של המחותן זי"ע, שמילא עטפה את ראהה תמיד במטפתה, פקדה על כלן להחליף את הפאה הנכricht במטפחות".

"אהלי צדיקים" חלק ב' פרק ח'

החברזה בליל שבת פהה זה איסור גמור!

כ"ק אדמו"ר הגה"ק מהרי"ד מבעלוזא זי"ע היה נהוג הרבה פעמים בליל שבת קודש, כאשר הקהיל היה עובד לפני בamarita גוט שבת, והיה מגיע תורה המשמש - ר' נחמן שמש - לעבור לומר גוט שבת, היה קורא לו בלשון קדרשו "גוי רוף אויס!", - לך להכרייז!. השמש היה עולה על הבימה ומכה בכח גדול, ומכרייז בזזה הלשון, "מייז מאכרייז ומודיע, בשם דער רב זאל מאיריך ימים זיין, אז שייטל איז א העכט'ע איסורי! = מכרייזים ומודיעים, בשם הרב שייריך ימים, שפאה זהו איסור אמיתי!, איסור גמור!".

מפני נסיך המהרי"ד מבעלוזא זי"ע, הרה"ח ר' יצחק דוד רוקח זצ"ה שוכר זאת ממה שראה בעצמו במה פעמים

"מכריזים ומודיעים בשם הרב שיארך ימים,
שפאה היא איסור גמור!"

ב"ק מון הרה"ק מהרייד מבעלזא זצוק"

"גוי רופ אוים!"

"מאיו מכרייך ומודיע, בשם דער רב זאל מארך ימים זיין, או
א שייטל איז א העבעט אימור!"

ב"ק מرن הרה"ק רבイ אהרן מבעלזא זצוקלה"ה

**וכי על דבר שאבי אסר אותו בכל התוקף
רצונך להוציא היתר?!**

לאחר מלחמת העולם השנייה, היה מדובר ב矧יג שיזוכים של בנות שיסכימו ללבת עם כיסוי ראש כרצון הש"י רק עם מטפחת, נכנס אחד אל הרה"ק מREN רבИ אהרן מבעלזא ז"ע, ורצה להוציא ממנו היתר על פיה נכנית, אמר לו הרה"ק מבעלזא ז"ע: "וכי על דבר שאבי אסר אותו בכל התוקף, ואמר שני שולמד שולחן ערוץ ביראת שמים רואה היטב שאין חילוק בין שערות לפיה, - הינך רוצה להוציא ממני היתר?! דילך שני לא יוצא בחריפות לאסור את זה ברבים - מלחמת המצב הנוכחי - אבל איך הינך עוד רוצה שאתир כזה דבר"?!

נבואת הרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ע על דורינו!

עוד התחבטאות נוראה - אשר טמון בה נבואה נפלאה המתגלית בימיינו אלה בפועל - נשמעה מפי ב"ק מREN אדמו"ר הקוה"ט מהר"א מבעלזא ז"ע, בימים שלאחר מלחמת העולם השנייה, כאשר התקלקטו וbao משאריות הפליטה לארץ הקודש, וביניהם עלה ב"ק מREN אדמו"ר הקדוש והטהור מREN רבינו אהרן מבעלזא ז"ע, שאל פעם אחד מהחסידי: מה לעשות כאשר אי אפשר לה矧יג שיזוכים ללבת עם מטפחת, - אשר כאמור אביו הקדוש התחבטא ברבים שאין כל הבדל בין פיה לשערות.

"וואען די וועלט ווועט זיין וועלט, ווועט מען אראויים גיין
אנטקעגן דעם מיט שטעקעגעט!"

כ"ק מאן הרה"ק מהר"א מבעלוא זוק"ל
דבר שאבי אסר אותו בכל התוקף, ואמר:שמי שלמוד שלחן ערוץ
ביראת שמים, רואה היטב שאין חילוק בין שערות למאה:
ובci על זה הנך רוצה להוציא מאני יותר?!"

ענה לו כ"ק אדמו"ר מבעלזא זי"ע: בעת לאחר החורבן, שאי אפשר להציג שידוך, אוין אין ברירה ומוכרחים להעמיד בתים בישראל, בעבר ווען די וועלט וועט זיין א וועלט, וועט מען ארוייס גיין אנטקעגן דעם מיט שטעקעגענס !! ! - באשר העולם יהיה עולם [הינו כשהעולם יקום מההיסטוריה, ויתחזק מהחורבן הנורא ששרד איז בכל העולם], אוין יצאו בנגד זה עם מקלות!. [הינו עם כל הכוחות!].

והנה הנוסח הזה, "ארוייס גיין א קעגען דעם מיט שטעקינס", הוא נוסח שמובא בכמה מקומות שיוצא מפיו הקדוש והטהור של כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע, בנוגע לענייני צניעות.

ונביא לדוגמה מה שמובא בדרשת כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע, שדרש בש"ק לך תרצ"ו קודם קריאת התורה על הבימה, (ונדרפה בספר "גנות עלי נהר" עמוד קל"ב, ומשם בספר "דער רב זכרונו לברכה" עמוד רצ"ד), וזה לשונו הקדוש: "איך האב איין נישט געוואלט זאגען, נאר איך מיז איך זאגען, עס טרעפט זיך בעבעך ביי איך, אוזעלעכע וואס גיינען בגילויبشر אויסגעבלאוזט, מען זאגט זיי, ענפערין זיי: דאס איך שטוטים מיט הבלים". - ונענה על זה כ"ק מרן אדמו"ר מהר"א זי"ע, ואמר בדרשתו בלשונו הטהור: "דאס איך זיעיר א הארבע עבירה! מען דארף ארויים גיין א קעגען זוי מיט שטעקינס"! [צריכים לצאת נגדם עם מקלות!].

והנה ידוע שבכל תיבעה ואות שיצאה מפייהם הקדושים והטהורים של צדיקי אמרת זי"ע, מונחים וגנוזים סודות נפלאות ונשגבות לאין שיעור וחקר. ובוודאי שגם בתיבות אלו טמוניים וגנוזים מליצות טובות בזכותן של ישראל, כאשר ידוע ומפורסם גדול אהבת ישראל, ולימוד זכותן, אשר היה מרגלא בפורמיא של אביהם ורועם הנאמן כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע.

על כן אולי אפשר לומר, אחד מיני ריבוי רבבות מהענינים הטמוניים בלשון זה דيكا, על דרך שמצינו מפורש בנביים, שיש

מושג של "מקל" שאינו מקל חובלים חס וחלילה, אלא "מקל נועם". והיינו, שכאשר מסייעים לאדם בר ישראל שיצליה לטעם את נעימות עשית רצון הש"י כראוי וככיאות, אזי מכח הכרת האמת האמיתית, אשר היא נותנת את הרגשת הנעימות היחידה לנשחת בר ישראל, על ידי זה כל נשמה יהודית נשכת מלאיה אל קיום רצון הש"י כראוי.

כ"י כל נשמה בישראל, אינה מרגישה נעימות פנימית אמיתית, אלא אך ורק כאשר היא זוכה להבטל אל ציווי הש"י באמת. ולכן יש לסייע לנשות ישראל, עם "מקל נועם", לא עם "מקל חובלים" חס וחלילה, אלא לסייע להם להרגיש את הנעימות הנפלאה, אשר זוכים בה רק אלו שמתבטלות באמת אל קיום רצון הש"י במצבה זו כראוי וככיאות, ומכח הרגשת נעימות זו, ימשכו מלאיהן לעשות את רצוננו יתברך בשמחה.

וכמו כן יש מושג של מקל, אשר משמש למשענת עבור סיווע לאדם ההולך עמו, כך גם דיבורו העידוד אשר עליהם צריך לצאת לקרה נשות ישראל, יהיו המשענת אשר יסייעו לכל נפש בישראל, ללכת בדרך הרואה בקיום רצון הש"י באמת.

ואכן בימינו אלה, אנו רואים את קיום נבואת הרה"ק מבעלזא זי"ע, כאשר מתעוררים רבים, לחזק ולעוזד את נשות ישראל, לקיים את מצות כיסוי הראש רצוננו יתברך, מתוך שמחה של מצוה, ומתוך "نعمם" ה' עליהם.

כ"י אנחנו, אין לנו אלא לעוזד ולהזק את כל מי שביכולתנו, להחשב וליקיר את הזוכה לקיים את מצות הש"י כתיקונה מתוך שמחה של מצוה. אשר דבר זה נעשה בעיקר על ידי הקרייה בדברי הצדיקים ומעשיהם, בעניין קיום מצוה קדושה זו, כי כפי מה שמתבוננים בדבריהם הקדושים, כך מרגישים נעימות נפלאה בשעה

כ"ק מון אַדְמוֹר מהר"א מבעלוא זצוק"ל
דע עיקר אייז: ס'זאל זיין גוט געבעונדן, ווי א אידישע טאקטער דארף נײַן!

שזוכים לקיים את המצויה הקדושה כראוי, ודבריהם הבוערים מלאוים ומקיים את כל מי שזכה לקיים את דבריהם בשלימות, והם הם המשענת האמיתית בעולם זה - נגד כל המליעגים, ובעולם הבא - נגד כל המקטריגים, אשר כולם יהיו נכנעים ובטלים לפि מה שהקריב את רגלותו על מזבח רצונו יתברך שםו, כפי מה שהשתוקקו הצדיקים ז"ע. ולכן אין לנו שום דרך אחרת בעולם, אלא אך ורק שככל אחד יעודד בביתו, וההורים יעודדו את בנייהם ובנותיהם וכל יוצאי חלציהם, בכל אופני העידוד והחיזוק, עד שכולם יכירו וידעו בבהירות, את החשיבות האמיתית, והחשיבות הגדולה, וההערכת הפנימית, אשר מחייבים ומחביבים המה את כל מי שזכה לקיים מצוה קדושה זו כרצון הש"י באמת. וכפי מה שירבו כולם לעודד ולהזקק איש את רעהו, כך יזקף לזכותם, זכות עשיית מצוה זו, שתיעשה באופן של "דרךה דרכי נעם, וכל נתיבותיה שלום".

עדיף שידוך פשוט! ובלבך שתליך רק עם מט�חת בלבד!

ספר הרה"ח ר' מרדיי וועבער: פעם אחת הצעתו שידוך עברו בני חורגו של כ"ק אדמו"ר מהר"א מבולזא, - ה"ה הרה"ץ ר' אברהם פולק מפתח תקווה שליט"א, אשר אדמו"ר מהר"א מבולזא גידל אותו ודאג לכל צרכיו כאב אל בנו יחידו. - אך לאחר שהזוכיר הצעה זו פעם אחת, שוב לא טיפל בה, מפני שבבולזא הייתה קפidea גדולה שמיוחס ייחש שידוך עם יהוס, ולהצעה זו חשב המציע שאין יהוס, لكن חשב שיותר מפעם אחת אין הוא מזcid זאת.

והנה לאחר תקופה קרא לו כ"ק מרן אדמו"ר מהר"א מבולזא ז"ע ושאל אותו: מרדיי, מדוע אין אתה ממשיך עם השידוך

שהצעת. ענה לו ר' מרדכי: אומר את האמת, היהת ואין שם יהוס, ובבעלו מקפידים שהיה יהוס, לכן החלטתי שאני לא דוחף את זה יותר.

אמר לו כ"ק מרן אדמו"ר מהר"א מבעלזא ז"ע: שמע נא! אתה יודע, שככל ההצעות של משפחות שיש להם יהוס, שהצעיו עד עתה, הם רוצים שהוא תלך עם... - והראה ביד קדשו מעל המצח בצורה של מראה שעירות, והתכוון לכך [שפיציל] של פיאה - וסיים באומרו: לכן מוטב לי שלא יהיה שם יהוס, ויהיה שידוך פשוט, העיקר שהראש מכוסה וקשור טוב כמו שבת ישראל צריכה ללבת!. ובלשונו הטהור אמר - "זאל זיין גוט געבענדן!", ווי אידישע טאכטער דארף גיין!".

וancock הוא התחל לעסוק בשידוך זה, ולאחר מכן כשנודע שהיא נכתת הב"ח, החשב זאת כ"ק אדמו"ר מהר"א מבעלזא ובכל פעם שדיברו מהשידוך הזה השתדל שיזכרו אותה בתואר "נכחת הב"ח"! - כל כך הקפידו בבעלו שהוא יהוס בשידוך, ואף על פי כן אמר כ"ק אדמו"ר מהר"א ז"ע שיותר חשוב לו ("זאל זיין גוט געבענדן") שהיה הראש מכוסה כראוי, מאשר כל היהוס! ובלשונו קדשו: "עס איז בעסער זאל זיין א פשוט ע שידוך, אין קיין יהוס, אין דער עיקר איז: זאל זיין גוט געבענדן"!!! "ווי אידישע טאכטער דארף גיין!".

הרה"ק רבבי אהרן מבעלזא ז"ע "מתנגד מادر שילבו הנשים עם פאות"

את הסיפור הקודם, שמננו מפי בעל העובדא הרה"ח ר' מרדכי וועבר שריט". ואחר זמן ראיינו שהובא הסיפור בקצרה בספר "עזר מקודש" בעלו עמוד 37 (ומשם הובא במאמרו של הרה"ח ר' אהרן פרלוב שריט"א בתוספת לגולון המודיע, כ"ד חשוון תשנ"ו עמוד כ"ג) זהה לשונו:

[ג'נ'ז מלחוץ – ביג'זא – עבד א – 37]

עדקה לו שלא יותר על ההיפגעות מהפדר�ו
"מתווד מאך שילבי הנשים עם פאות לנו רתיה וואן עבון הייחום, כי
ב'ק מון הרה'יך רבוי אהרן מבעלוא זצון" אל

"שאל ר' מרדכי בתמיה, הרי החתן הינו מיוחס, נכד בעלזא, זיזדייטשוב, ומשפחה זו הרי אינה ממשחתת מיוחסים, וכיודע הקפיד מרן שמיוחסים ישתדרו עם מיוחסים דינייקא. ענה לו מרן זי"ע, היהת והוא מתנגד מאד שליבו הנשים עם פאות, لكن מותר הוא על עניין היחס, כי עדיף לו שלא לוטר על ההימנעות מהפהה". עכ"ל הספרור כפי שהובא שם בקצרה.

ונהנה ידוע ומפורסם עד היכן הגיעו התבטלותו העצומה וחידתו הנוראה של כ"ק מרן אדמור"ר רבינו אהרן קדוש ה' זי"ע, לקיים במטירות נפש כל מנהג של אבותיו הקדושים בבית בעלזא זי"ע, ובפרט כאשר שמע זאת גם כן מפי אביו הקדוש מרן מהרי"ד זי"ע, ואף על פי כן אחוז שעדריף לוטר על קפידת אביו הקדוש זי"ע, - שמרן בעצמו תמיד הקפיד לקיימה - ובלבד שלא חלק עם חתיכת פאה כלל וכלל !.

ולכאורה הבואר בזה, מלבד שפשות כלל בר דעת שהדבר הריאוון, לפניו כל העניים, הוא להישמר בשמרות ההלכה בשלימות, בלי שום פגם וזלזול כל חס ושלום, וזה עדיף יותר מכל העניים והקפידות שבעלם.

נוסף על זה, הרי אביו הקדוש מרן מהרי"ד מבעלזא זי"ע, הוא זה שאמר בפירוש בפני אלףים מישראל, בזה הלשון, "כל מי שלומד שולחן ערוך ביראת שמים, רואה היטב שאין חילוק בין שערות עצמן לפאה נכricht, שנקרא שייטעל!", אם כן פשוט כלל בר דעת, שדוקא מלחמת הזהירות המופלגת של מרן הקדוש ובניו אהרן מבעלזא זי"ע,קיימים כל דיבור ואות שיצאה מפי אביו הקדוש זי"ע, שכן הבין בדבר המובן מאליו, שדוקא אם רצונו לקיים את רצון אביו שגילה את דעת תורהינו הקדושה, אז עדיף לוטר על כל הקפידות שבעלם, ובלבך שלא להיכשל, אפילו במשהו, בחבישת הדבר ההוא, שאין חילוק בין לבין שערות !

**шибח את הכליה שהילכת רק עם מטפהת, בלי שום תוספת כלל!
ואמר עליה: "א כשר קינד!"**

**ב"ק מרון הרה"ק רבי אחרן מבעלזא וצוק"ל
ציוה שיכתבו בהזמנה על הכליה את התואר "חצנוועה"!
מפני שהיא מקבלת על עצמה לכת עם כספי לראש כמו שצריין,
לא שום פאה נכנית כלל!**

ומלבך כל זאת, מובא שם ב"עדן מקודש" עמוד 36, שמן מהרי"ד מבעלזא ז"ע, הקפיד, כשהשמע על קרובות משפחה מנכדי מרן מהר"ש מבעלזא ז"ע שהשתדכה בלי' יחוס, באומרו, "לפני החופה באים המחותנים מעולם האמת להשתתף בשמחת יוצאי חלציהם, אף בחופה זו יבואו, וכאשר יעמדו המחותנים אלה נוכח אלה, איזה פנים יהיה זהה".

ואם כן מטעם זה גופא עדיף להקפיד להישמר ממשהו פאה, הרבה יותר מהקפידה על כל היחסים שבעולם, שהרי מה גדול יהיה הצער והבושה, כאשר יבואו האבות והאמות מהדורות הקודמים, בכל פעם כמשמעותם צאצאים של משפחות שהיו דבוקים לרבותינו הקדושים, והיו דבוקים בקיום הוראותיו ודבריו הקדושים של מרן המהרי"ד מבעלזא ז"ע שאמר, שככל הלומד שולחן ערוך ביראת שמים רואה היטב שאין שום חילוק בין שערות לפאה!, אם כן כל שכן וכל שכן ש"איזה פנים יהיה לחתן ולכללה, כאשר יראו אותם מזוללים בדברי רבותינו הקדושים ז"ע", ה' ישمرנו ויצילנו מאותה בושה וכליימה, שיתבישיו האבות והאמות, כשהיראו שצאצאיהם הולכים עם דבר שאין שום חילוק בין שערות רחמנא לצלן?, הרי אין לנו מושג גודל הכאב והצער שיגרם להם מדרכי צאצאיהם רחמנא לצלן].

מתי יש לכתוב על הכללה את התואר "הצנעה"?
לפנינו ציטוט מתוך הספר הנפלא "ביתו נואה קודש", ניסן חלק א', עמוד כ', שכתב בזה הלשון:

"מן המותר לצין, על ענייני לבוש, שהקפיד מרן [הרה"ק רבי אהרן מבעלזא] ז"ע לכלת בדרכי האבות לא שינוי כלל, ושם עינא פקיה, תמידין כסדרן, לבני וגידולי ביתו הקדוש. והדברים אמרוים הן לאנשים, והן לנשים.

כ"ק מրן הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל
בעת השמחה בגמר השידוך, האריד מրן זי"ע על חשיבותו של
הלבוש, ללכת בכיסוי ראש לגמרי, ללא שם פאה נכrichtת כלל!

גילוי דעת אחד מני רבים, אביה כאן, כי בעת טרם נישואין כ"ק אמרו"ר [הרה"צ רבי אברהם אלטער פאלאך] שליט"א, ציווה מרן זי"ע לכתוב ב"הזמןנה", על הכללה [امي מורתיה תליט"א] את התואר "הצנועה"!. וכן הדפיס מרן זי"ע את הזמןנה, ונחתם בחתימת יד קדשו.

וציין מרן הקדוש, שכונתו היא משום שמקבלת עליה ללבת עם כסוי ראש כמו שצורך! "לא שום פאה נכricht כלל"!.

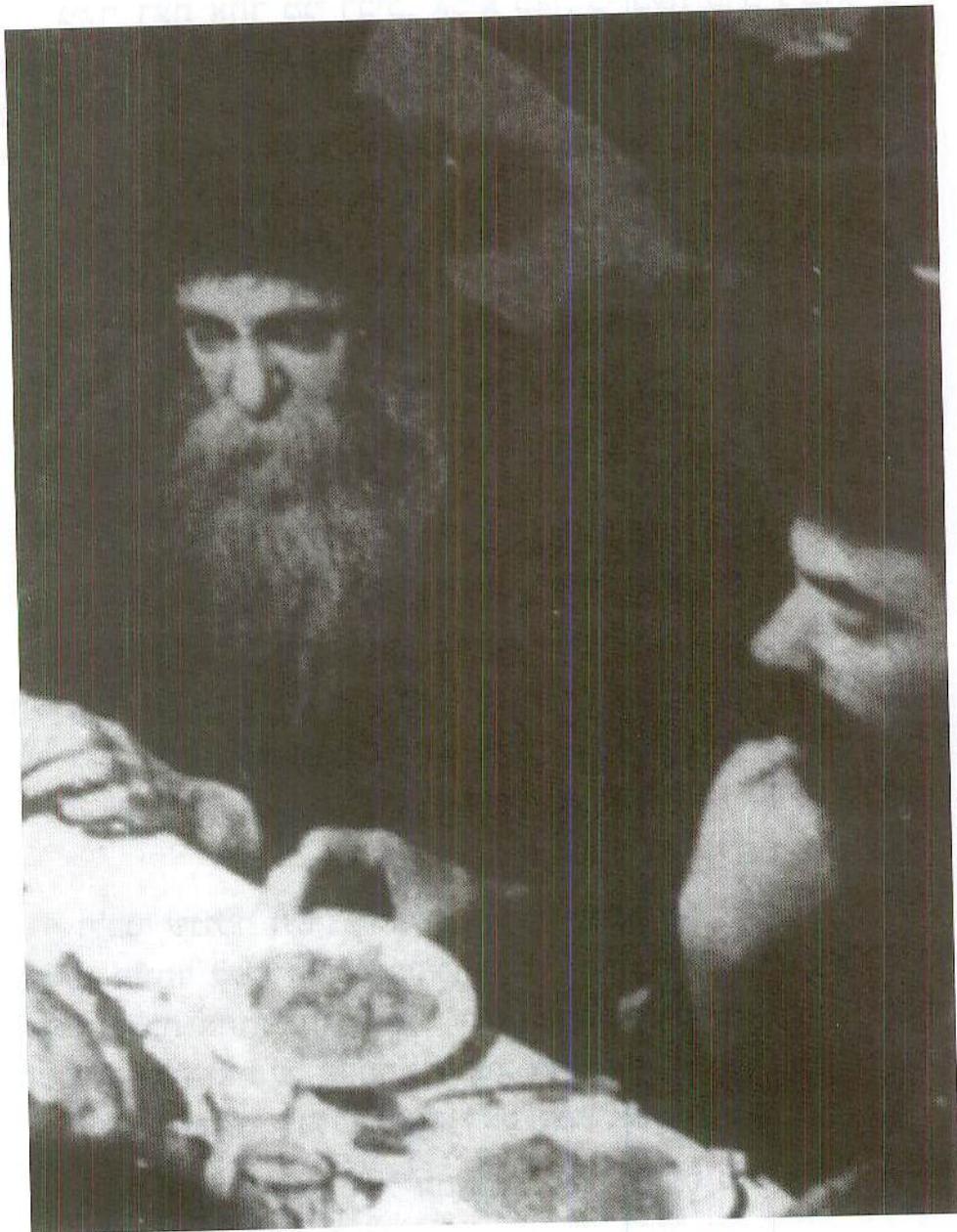
כל זה שמעתי מפי דודי הרה"ח ר' אברהם יעקב וועבער שליט"א מאנטווערפען".

על מה האריד הרה"ק מבלווא זי"ע לדבר בעת שמחת הויארט שערץ בבריתו?!

"בעוד כמה הזדמנויות, הדגיש מרן זי"ע ודיבר על עניינים חשובים אלו, כמו כן בעת השמחה בגמר השידוך, שנערכה בביתו של מרן זי"ע בקטמון ירושלים, האריד מרן זי"ע על חשיבותו של הלבוש, ללבת בכיסוי ראש לנמרי, לא שום פאה נכricht כלל!".
ביתו נואה קודש ניטן חלק א' עמוד ב'

ולפni שנגמר השידוך בשעה טובה ומוצלחת, שלח מרן זי"ע באופן מיוחד לשאול שוב בפירוש את הכללה, האם היא מקבלת עצמה ללבת אחורי החתונה עם ראש מכוסה במטפחת בלבד. וכאשר הכללה קיבלה זאת על עצמה, החשיב זאת מרן זי"ע מאד, "און דער רב זכרונו לברכה האט דאס זעהר מחшиб געוווען".

נוסף על כל זאת, בליל החתונה, לפni שנכנס כ"ק מרן זי"ע אל הקבלת פנים, נכנסה הכללה לפni ולפניהם, ביחד עם אביה המחותן ע"ה, ועם עוד מבני המשפחה, עם "קוויטל". נענה מרן זי"ע ושיבח שוב באותו מעמד את אשר הכללה אינה לובשת שום תוספת של פאה,
זי טווחט נישט אהן קיין שום שייטל!".

כ"ק מרן הרה"ק מהר"א מבעלזא זצוק"

אמר לפני אחיו כ"ק מרן הרה"ק מהר"ם מבולגריה זצוק"
"כאשר הש"י יעזר, והעולם יהיה עולם, נתקן אצל כולנו תקנות כמו אצל יהודי
אונגארין!"

בזכות מה זכתה הכהה בשבח הנפלא "א בשר קינד"!

ואחר כל הדברים האלה עדיין לא נחה דעתו, ולא נרגעה רוחו הקדושה, עד שלאחר החתונה שאל מאן קוה"ק זי"ע את מחברתו הרבנית תליט"א: כיצד מכסה הכהה את ראשה?. "זוי אזי גיט די שנור צוגעdeckט די קאפא"?

השיבה הרבנית: כמוני!, "АЗוי ווי אין"!. ככלומר, רק עם מטפחן בלבד, ללא שום תוספת של פאה ופריזעט וכדומה חס ושלום.

נענה כ"ק מאן זי"ע בשמחה גדולה, ואמר בלשונו הקדוש: "א כשריע קינד"! עד כדי כך גילה חרדהו ודאגתו של כ"ק מאן זי"ע מצד אחד, ושמחתו הגדולה מצד שני, כאשר שמע שהכהה אינה לובשת שום תוספת של פאה חס ושלום. אשר עברו זה "האט מאן זי"ע ארוויס געברעננט זיין שמחה און צופרידנהייט, אנרוףנדיג מיט זיין הייליגן מוויל: "א כשריע קינד"!.

דער רב זכרונו לברכה עמוד רפ"ז - רפ"ז

"נתיצב ונתאור עם כל הבחות!

ונתקן תקנות אצל בולנו, כמו אצל אנשי אונגארין!!!"

mobaa baspef "ביתו נואה קודש" nisan chlek a' [מהדורא שנייה - תש"ס] עמוד קס"ג:

כ"ק מאן זי"ע שיבח רבות את ה"אונגעריישע יודן", ובשנות המלחמה התבטה מאן הקדוש זי"ע, בהיותו בפעט, לפניו אחיו כ"ק מאן הגה"ק מבולגריה זצוק"ל, וכہ אמר:

"דער אייבישער וועט העלפן, ווען די וועלט וועט זיין וועלט,
וועלן מיר זיך אי"ה אוועק שטעלן מיט אלע כוחות!!! און מתקין
זיין "תקנות" בי אונז אלע, אזי ווי בי די אונגעריישע יודן!!!"

כ"ק מרון הרה"ק רבוי אהרון מבעלזא זוק"ל
אמר לפני אחיו כ"ק מרון הגה"ק מהר"ם מבילגורייא זוק"ל
דער אייבערשטער ווועט העלפֿן, וווען די ווועלט ווועט זיין ווועלט,
וועילן מיר איי"ה אוווק שטעלן מיט אלע כוחות!
אין מתקון זיין "תקנות" בי אונז אלע, אווי ווי בי דיאנגגערישע אידז"!
וציין כוונתו על מלכושין של הנשים בנסיבות על כל פרטיהן ודקדוקיהן!

- "כאשר יעזר ה', והעולם יהיה 'עולם', [שהעולם יחוֹזֶר לאיתנו], נתייצב ונתazor עם כל הכוחות! ונתקן תקנות אצל כולנו, כמו אצל אנשי אונגארין!".

והוסיף וציין שכונתו על מלבושיםן של הנשים בדרכי הצניעות על כל פרטיהן ודקדוקיהן, כראוי לעם קדוש, אשר הצעינו בהם נשות חסידי בעלזא באונגרין. - הדגיש רבינו.

שמעתה מפי המשב"ק ב'פעטט' ה"ה הרה"ח ר' שמואל פרגס הי"ו

ומכיוון שכך יצא מפי הקדוש והטהור של כ"ק מרן אהרן קדוש ה' זי"ע, שיתקנו "תקנות בי אונז אלע, אזיוי ווי בי די אונגערישע יודן", [שיתקנו תקנות אצל כולנו, כמו אצל יהודי הונגרי], لكن נביא בהזה את לשון התקנות שנכתבו בבית המדרש רחסידי בעלזא בМОנקאטש שבהונגרי, ואשר כ"ק מרן הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע חתום עליהם. אשר בהם נוכל לראות על איזה תקנות דיבר כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע. [ציולם מהתקנות מובא ב"בית נואה קודש" ניסן חלק א' עמוד ק"י].

כל אשה, אסור לה לבנים לעזרת נשים בפאה, "ואפילו היא מכובסה"!!!

**בית המדרש "מחזקי הדת" פק"ק מונקאטש יע"א
חסידים ואנשי מעשה המסתופפים בצל קדושת
מרן אדמו"ר הקדוש מבעלזא שליט"א**

אלו התקנות אשר עשינו בעזה"י לבית מדרשינו, הנבנה לנו ליסוד מוסד, להחזיק במעוז התורה, ולהשיגה בעינה פקיעה, לבל יפרוץ ח"ז פרצחות בחומרת דתינו, ולהיות למשמרת לנו ולבניינו עד עולם, לשמר ולעשות ולקיים, כאשר קיבלנו על עצמנו, ועל דרענו,

כ"ק מרן הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זצוק"ל

ברכתו לשומרי ה"תקנות":

"שתוכו כולכם עם יוצאי חלציכם שיחיו, לעובד את הש"י בתורה
ובתפילה, בארכות ימים ושנים טובים, מתווך נחת והרחה,

ולגדל את יוצאי חלציכם שיחיו לתורתו ויראותו יתברך, בדרכי

אבותינו הקדושים.

דברי המברכים, בבני, חי, ומוונא, ושיתמלא כל משאלות לכם
לטובה!

וכ"ק מرن אדמו"ר [מהרי"ד] מבעלוזא שליט"א [זצוק"ל] הסכים על ידינו, ובחתימת יד קדרשו חתום את התקנות, כאשר הם כתובים בפנקס התקנות אשר לנו, למען דעת כי דברינו אלה ממוקם קדוש יהלו.

כל הקונה לו מקום בבית מדרשינו, ידע כי רק אז חל הקניין, אם מקבל עליו כל התקנות האמורות פה בחתיימת ידו, בכללותיהן ובפרטותיהן, בלי שום מגערת. ובתנאי כפול, באם ישנה שום דבר מהתקנות האלו, הן בעצמו, הן באשתו, הן בבניהו, אז הקניין בטל למפרע...

כל אשה, הן שיש לה מקום קניין בבית מדרשינו, והן שאין לה מקום קניין בבית מדרשינו, אסור לה לבנות לעזרת נשים של בית מדרשינו בשעת התפללה, בפיאה נברית, דהיינו האר שיטל, או בדבר הדומה לשערות, ואפילו היא מכוסה.

גם אסור ליכנס לשם בכובע על ראה, דהיינו הווט, יהיה באיזה תמונה [צורה] שייה... .

ובאם שתעביר על זה, ומתרין בה פעם אחת על ידי שליח של הממוניים, ולא תציית להתראות הממוניים, או בטל למפרע הקניין של מקומת בעזרת נשים, ואין לה, או לבעה, שום טענות ומענות ופתחון פה בעולם..." .

עד כאן לשון התקנות בעניין CISRO הראש לנשים הכתובות בתקנות של אנשי אונגארין, שעלייהם אמר כ"ק מrn אדמו"ר מהר"א מבעלוזא זי"ע, "מתיקן זיין התקנות בי אונז אלע, אזווי ווי בי די אונגעריישע אידן! ". [שנתkan התקנות אצל כולנו כמו אצל יהודי אונגארין].

ନାହିଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

“କେ ନାହିଁ” ନାହିଁ ଏବେ କୁରା କୁରା କୁରା କୁରା କୁରା କୁରା

**ברכת ב"ק מרן מהרי"ד מבעלזא ז"ע
לאלה שמקיימים את התקנות הנ"ל**

[מכאן הוא מכתב יד קודש מרן מהרי"ד מבעלזא ז"ק"ל]

"למראה עיני היו כל התקנות הנ"ל, ונעשה הכל בהסכמה, ובצירוף דעתך, וכולם הם תקנות קבועות למען חיזוק דת תורהינו הקדושה, ויעזרו השם יתרוך שהחינוך של הבית חדש יהיה בשעה טוביה ומוסלחת, ושתזכו כולכם עם יוצאי חליציכם שיחיו לעבוד את הש"י בתורה ובתפלה, בארכיות ימים ושנים טובים, מתרך נחת והרחבה, ולגדל את יוצאי חליציכם שיחיו לتورתו ויראותו יתרוך, בדרכו אבותינו הקדושים.

דברי המברכים בבני, חי', ומונא, ושיתמלא כל משאלות לכם
לטובה.

הק' ישבר דוב מבעלזא

עד כאן עתק אותו מגוף כתוב יד הקודש הנשלח לנו מכ"ק
אדמו"ר שליט"א [הרה"ק מהרי"ד ז"ע] מבעלז, בחתימת ידו
הקדושה".

הראש והראשון לוועד הבניין הוא הגביר הנכבד, יקר רוח, איש
תבונה, שמו נודע בשעריהם, כשב"ת מוה"ר אברהם פריעד נ"י פרעוזיס
דוחברתינו".

ר' מרדכי קאליש

ר' ישראלי זירענפער

ר' נפתלי פנילדיינגר

ר' אייזיק רוזמאן

ר' ישראל הויזמאן

ר' יוסף זלמן אפטריביגער

ר' זלמן לייב קאנגער

ר' שיעע קליעין

ר' ראוון חיים וויניגערגער

ר' בנימין מערמצעלשטיין

ר' דוד ליב יאקובאוויטש

ר' אייזיק פעלדיינגר

ר' יוסף מערמצעלשטיין

ר' אליעזר בראדי

ר' שלמה חיים ווינגןרטשען

ר' עוזר פריער

ר' חיים ווועטונגשטיין

ר' פנחס שלעזוניגער

הגה"צ רבי לוי יצחק בנדר זצוק"ל
התהנן ביוםיו האחרונים לפני אחד ממקורביו,
שהאשתו תכסה את ראשה עם מטפחת כראוי!

ברסלב

צאי לך בעקביו הצען!

אשת הרה"ק ר' נחמן מברסלב ז"ע הלכה רק עם
מטפחת בלבד!, וכן אשת תלמידו הרה"ק ר' נתן מברסלב
ז"ע, ותלמידי תלמידיו הקדושים, עד דורינו אנו, אשת
הרה"צ ר' לוי יצחק בנדר ז"ע, ואשת הרה"צ ר' שמואל
שפירא ז"ע, ואשת הרה"צ ר' זאב חזעין ז"ע, ושאר גדולי
חסידי ברסלב ז"ע ויבלחט"א, אשר כולם שותים ממי המעיין
נובע מקור חכמה, כולם הלכו רק עם מטפחת כדת וכדין.

הגה"צ ר' לוי יצחק בנדר זצוק"ל

העד אחד ממקורביו של הגה"צ רבי לוי יצחק בנדר זצוק"ל,
шибימים האחרונים לפני פטירתו לחיה העווה"ב, ישב והתחנן בפני
אחד מהבחורים, ממקורביו אנשי ביתו, אשר היה עדיין לפני נישואיו,
шибטיח לו שיקפיד וישתדל בכל כחו שכאשר יעוררו השיעית ויקים
בית נאמן בישראל, יראה שאשתו תלק בצדינות וכייסוי הראש נשות
ישראל הכספיות, המקפידות לכסות ראשם עם מטפחת כרצון השיעית
וכפי הדין, וחס ושלום לא תזולزل בכיסוי הראש הצדינות כדת וכדין.

הגה"ץ רבי שמואל שפירא זצוק"ל

"לבישת פאה נכricht, אפילו קצרה, הוא איסור גדול ונוראי וכל
אשה הלובשת זאת, היא חותמת ומחטיאת את הריבים!"

הצדיק הקדוש רבי שמואל שפירא זצוק"ל

טרם שניגש אל דבריו הצדיק רבי שמואל שפירא זצוק"ל, עליינו להקדים, את אשר העידו מכיריו וחבריו, אשר יגיעהו בתרורה היתה עצומה, למעלה מדרך הטבע. ורכבו מרן הגאון ר' איסר זלמן מלצר ז"ע אמר עליו, שאליו הי' ר' שמואל בישיבות הגדולות בליטא, היו מפליאים שם את גודל הבנתו והסבירתו!, והי' ר' איסר זלמן רגיל לקום לפניו כשהיה ר' שמואל עובר לידיו, על אף היותו בחור צערו!, ועד כדי כך גדלה הערכתו העצומה, שהיה ר' איסר זלמן ממתיןليل שבת לר' שמואל, עד שישים שmonoּה עשויה, כדי לומר לו שבת שלום!.

עווצם מדריגותיו בענייני קדושה וטהרה ושמירת עינים, היו למעלה מהשגת שכל אנושי. היה שתקן מופלא, שבkowski רב הי' מגלה דעתו ומחשבותיו, ובפרט בעניינים הקשורים לבני אדם, כי היה נזהר ביותר לא להוציא מילה העוללה לגרום צער לזרות, עד שאפילו כאשר היה לו ספק וחזק שהוא עלול לגרום אי נעימות לאדם, היה שומר פיו מכל משמר באופן נורא. אבל כשהגיע לענייני צניעות היה קם וצועק בקול שאגה Ari, כאמור בזעקה: במקום שיש חילול הי' אין חולקין כבוד לדב'!

**מכתב נורא בעניין פאה נכricht
שהחתם עליו הצדיק הקדוש רבי שמואל שפירא זצוק"ע
בחודש במליו תשמ"ה**

על אף חולשתו הנוראה ויסורייו העצומים, עם כל זאת התגבר כاري, וחחתם בהתלהבות על קרייה נוראה זו.

מתוך "אגרת קודש" מהנה"צ רבי שמואל שפירא זצוק"ל אשר בה
הוא מתחנן לנשות ישראל שיטרו את הפאה:
"חוסו ורחמו על נפשותיכם! ובזכות זה תוכו לבנות בתים נאמנים
לה' ולתורתו!"

הנה"צ רבי לוי יצחק בנדר זצוק"ל
ידיד נפשו של הנה"צ רבי שמואל שפירא זצוק"ל
אשר היה נותן "פדיון נפש" לרבי שמואל בכל ערב ראש השנה!

בעזה"ת

מאז היינו לגוי ובחור ה' בנו, הייתה הצניעות תפארתן ונזרן של בנות ישראל, ועליה מסרו נפשן בכל דור ודור, ועתה חדים מקרוב באו חוכבי החדשות ופרצו פירצה גדולה ונוראה בחומת דת-יהודית, ולובשות מלובש שחץ ותועבה, הוא הפאה הנכנית, אפילו קצחה, אשר מקורה מדרכי הגויים ותועבותיהם, ובעוונונותינו הרבים גם נשים מבתים כשרים נכשלות בזה!.

על כן באננו להודיע שלבישת פאה-נכנית, אפילו קצחה, הוא איסור נדול ונורא, וכל אשא הלובשת זאת, היא חותמת ומחטיאת את הרבים.

והננו מזהירים בזה, ומקשים עמוק לבנו, את אחינו בני ישראל, חoso ורחמו על נפשיכם, ועל נפש בניכם ובנותיכם, וקיימו בערתת הרע מקרבן, ולא תביאו את המשחית הלוזה לתוך בתיכם בשום אופן, לגורם חס ושלום סילוק השכינה הקדושה, וחילול קדושת ישראל. וכוכבות זה תזכו לבנות בתים נאמנים לה' ולהTORAH, דורות ישראל, ורע ברך ה', ולקבל בקרוב ובמהרה פני משיח צדקנו בשמחה ובנהת מרובה כל, Amen כן יהיה רצון.

כסלו תשמ"ה

শמוֹאָל שפּֿרְדָּא

**יללוּת עַל הַפָּאָה!
זֶה הָעֵיקָר מִה שָׁהָרְבִי רֹצֶחֶת!**

חז"ל אומרים על הפסוק "עדינו העצני" שדוד המלך ע"ה "נתען כתולעת ונתקשה כעץ", וכזה היה ר' שמואל, שעלה אף שברוב העניים היה מתען כתולעת, אשר לא שומעים ומרגישיים את

הגה"ץ רבי שמואל שפירא וצוק"

"התחיל לצחוק ולילל על הפירצה של פאות נכריות!"
"הייתכן שתהיה כזאת, אצל החושבים על תכליות?!"

רחשיטה, אבל כשהגיעו הדברים לפירצות בענייני צניעות, קם הוא במלוא הדרו ונתקשה כעז.

לשיא הגיעו וצערו, לגבי הפירה החמורה של פאות נכריות בכל צורה שהיא. בפורים אחד כשר' שמואל היה כבר מבוסם היטב, התחילה לצעוק ולילול על הפירה של "פאות נכריות", כשהוא צועק ומדגיש שבפרט אצל אנ"ש החושבים על תכליותם, היתכן שתהיה כזאת?!.

כשהאחד מאנ"ש ביקש ממנו שייעביר את הנושא, וידבר יותר מעבודת הש"ת, ולא על נושא זהה, ענה ר' שמואל בשאגה: דער עיקר וויל דער הייליגער רבוי יהדות פשוט! בעיקר רוצה רבינו הקדוש [ר' נחמן מברסלב], את הפשטות של היהדות!. [כאומר, אם רצונך להיות מקשור עם הרבי, אין זה על ידי שתטרח אתה בעולמות העליונים, אלא על ידי שתשגיח בעצמך על אשתק ועל בני ביתך לקיים כל דבר שביהדות בפשטות, בלי סילופים ושינויים שונים].

מתוך הספר שמואל בקוראי שמו עמוד מז-מח

шибנוו את החומרות בענייני צניעות הנשים!

כשדיברו פעם עם ר' שמואל על זה שיש אנשים שהם מחמירים בחומרות גדולות בכמה נושאים הלכתיים, אבל אין מונעים את נשותיהם מלכתח עם פאה נכricht, הצעיר ר' שמואל ואמר: אם היו לפחות מכנסים את החומרות במושני הצניעות של הנשים, היו מרווחים הרבה מוה!, אבל מה יש לנו מזה שהם מכנסים את החומרות בכמה עניינים, ומצד שני מקלים הם בכלל הנוגע לגבי צניעותם של נשותיהם!.

וזאת על אף שידיד נפשו הרה"ץ ר' לוי יצחק בנדר העיד עלייו: "על עניין שמירת פיו ולשונו אפשר לומר עליו שהוא ממש

הגאון הצדיק רבי שמואל שפירא זצוק"ל

"שחכלה לא תלך אפילו עם חתיכה קטנה של פאה, בשום פנים
ואופן! ועד שאין הסכמה מפורשת לזה, לא יגשו אל שמיית השידוך!"

חידוש בדורות! ואם נרחיב את דברינו על נקודה זו, בהכרח שנתקבל איזשהו הרהור תשובה להتلמיד מדרכיו לשמר פינו ולשונינו יותר! והוא יקבל נחת רוח בAKER שעוד אחד מישראל נזהר בפיו ולשונו על ידו!" - עכ"ל ר' לוי יצחק זצוק"ל בדברי ניחום אבלים שאמר על ידך נפשו ר' שמואל זצוק"ל, ואעפ"כ ראה ר' שמואל שרצון ה' לומר את הדיבורים הנ"ל!.

היתה זאת קנאות של אמרת, של אש להבה בעבודת הש"י שפרצה בכל גבולותיה, ומטעם זה לא השאיר קנאותו שום קפידא בלב זולתו, ואדרבה הוקירוהו וכיבדוהו!, אף אלו שהדיבורים הללו היו מכוננים כנגדם!.

מתוך הספר שמואל בקוראי שמו עמוד מ"ה-מ"ט

דבר אחד ויחיד ביקש שייעמדו בשידוכים של נבדיו! שללא תלך עם שום תומפת מלבד המטפת!

הצדיק הקדוש ר' שמואל שפירא ז"ע הי' ממעט מהבהיר דעתו בענייני שידוכים שעשו בינוי עבור נבדיו, אבל דבר אחד ביקש מבניו, כאשר עמדה על הפרק הצעת שידוכים, שייעמדו בכל התוקף על דבר אחד ויחיד, והוא: שהכללה לא תלך בשום אופן אפילו לא עם חתיכה קטנה של פאה, ועוד שאין הסכמה מפורשת לזה, לא יגשו אל שמיית השידוך בשום אופן, ורק לאחר שענין זה מסוכם באופן ברור אפשר לחשוב על השידוך.

התנאי המרכיב שיהיה ל"סופר תפילין"!

כמו כן סיפר בנו הרה"ח ר' שמעון שפירא שליט"א, שכאשר היה אביו הצדיק ר' שמואל ז"ע, מחשש סופר ירא שמיים שיכתוב תפילין עבור בניו, היה מקפיד שהסופר יהיה אדם שאשתו מכסה את ראשה רק עם מטפתת בלבד, וכאשר התברר לו שאשת הסופר,

מוסיפה קצה של פאה לראשה, היה נזהר ונמנע מלהזמין אצלו את התפילין, מפני שרצתה שהתפילין יהיו נעשים בקדושה, אצל מי שבביתו שומרים על מצות כסוי הראש כרצונו הש"י בשלימות.

עדיף שיראו שערות בצדדים מאשר חתיכת פאה - פריזעט או שפיצ'ל!

פעם אחת שמע הצדיק ר' שמואל שפירא ז"ע על אחת משפחתו שהולכת עם חתיכת פאה בקצה המטפח, [כלומר היא הלכה עם מטפח, אלא שבקצה הי' איזה שפיצ'ל קטן העשו משער פאה], נענה בכאב ואמר: היה עדיף יותר אילו במקום הקצה העשו מפאה, היא הייתה מוגלה שם שערות בראשה הטבעיות!, מפני שהאמת היא שאין הבדל בין פאה לשערות, אלא שכשהיא הולכת עם פאה אזי היא לא מרגישה שהיא ממש עוברת על איסור גילוי ראש, אבל אם היא תגלה בקצה את שעורותיה הטבעיות, היא תרגיש שהיא עוברת על גילוי שיער, וממילא היא תשתדל לכוסות כמה שיותר, באופן שלא יתגלו חילתה, שערות שאפשר לכטוטם.

על כן אני מעדיף שבמקום שתניתה שם חתיכת פאה קטנה, ותחשוב שאינה עוברת עבירה, שהרי כמעט כל ראש מכוסה עם מטפח, עדיף שתגלה שם את שערות ראשה !!! כדי שתרגעש שהוא עוברת עבירה, ותשוב מהר בתשובה!.

עדות זאת שמענו מפי נcano שליט"א, ששמע זאת מפי זקנתו הרבנית, שהיתה נוכחת כאשר ר' שמואל התבטה בכך, והיה הדבר מפליא לתרדמת כל הנוכחים, על שיצא מגדרו והביע את דעתו בצורה ברורה ובבהירה כזו!.

ועל אף שהיה נזהר מאר בכל דקדוקי הקדושה והצניעות, ובפרט באזהרת הזוהר הקדוש שלא להוציא אפילו שעורה אחת החוצה, וכיודע דביקותו המופלאה ברשב"י ותורתו, ובביתו הקפיד מאד על

כל זה כדי, שלא תיראה שערה אחת החוצה, אפילו בבית. וכך חינך תמיד להיזהר באזהרת הזוהר אפילו בבית. ובוודאי לא הייתה כוונתו להקל חס ושלום בגילוי שער כל דהו, שאפשר לכיסותו לגמרי כראוי. נועל אחת כמה וכמה, שלא דבר מלאה שמלגות סתם את השערות שמעל המצח, שאפשר לכיסותם, וכל מי שאינה מכסה אותם, אין זה בגלל שאי אפשר לכיסותם, אלא אך ורק בגלל התגברות היצור להכשיל את הרואים בפריצות, רחמנא לצלן]. אלא רצה ללמד עד היכן הדברים מגיעים, שידעו שאין הבדל בין פאה לשער, ולכן עדיף שתרגיש האשה שהיא מגלת את שעורותיה, ואז היא תיזהר לכיסותיהם כמה שיותר, עד שתשוב בתשובה שלימה, ותזכה לכיסות את כל ראה כראוי, מאשר שתצא לרוחב עם "פריעוט", ותחשוב שהיא עוד מקיימת את מצות כסוי הראש כרצון הש"י.

עדיף שהבעל יותר על כל הקיבוץ של ראש השנה ובלבך שאשתו תלך עם מטפחת!

העיד בפנינו אברהם אחד מחסידי ברסלב, שאשתו הייתה הולכת עם פאה נכricht, אך לאחר ששמע פעם את הרה"צ ר' שמואל שפירא זצוק"ל שהתבטא בצער ובכאב באומרו: "עדיף שהבעל יותר על כל הקיבוץ של ראש השנה!", של רבינו מוהר"ן מרסלב ז"ע, וילך לו להתפלל במנין חטוף בשטיבלאך במשך כל הראש השנה, ובלבך שאשתו לא תלך עם פאה נכricht!". באותו רגע ששמעתי דברים אלו, הבנתי עד היכן הדברים חמורים, ותיכף השפעתி בבייתי להסיר את הפאה, וברוך הוא התחלת אשתי ללבך עם מטפחת.

והנה מלבד שכלי היהודי מבין שאצל קדרוש עליון כמו ר' שמואל, להיות מוכן לוותר על תפילה רצינית בראש השנה ולהתפלל בשטיבלאך במשך כל הראש השנה, הרי זה דורש הרבה

הגה"ע רבי שמואל שפירא וצוק"ל בעת השותפות נפשו
בהתפלה, על ציון רבו הרה"ק מודר"ן מברסלב ז"ע, בערב
ראש השנה תשמ"ט

"עדיף שהבעל יותר על כל הקיבוץ של רכינו בראש השנה, וילך להתפלל
במנין חטוף בשטיילאך, וב└בד שאשתו לא תלך עם פאה!"

מסירות נפש, כפשוטו ממש!. בפרט לאחר שבמשך כל השנה הchein את עצמו לקראת היום הקדוש זהה, כפי שקיבל בדרך רבו הקדוש זי"ע.

אבל נוסף לכך היא המשמעות המיחודת שישנה בין חסידי ברסלב למושג הקדוש של "הקיבוץ בראש השנה", אשר זה לשון הספר הקדוש "חyi מויהר"ן" אות ת"ג: "אמר, [הרה"ק ר' נחמן זי"ע], הראש השנה שלי עולה על הכל, וכו', שהמקורבים אליו יהיו כולם על ראש השנה איש לא יעדר, כי כל עניין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כרוז, שככל מי שסר אל משמעתו ומקורב אליו, יהיה על ראש השנה עצמו, לא יחסר איש".

ובאות ת"ד כתב: "אחד אמר לפניו שהיה ניחא לו יותר להיות עצמו על שבת תשובה ולא על ראש השנה, כי אין לו מקום לעמוד שם בבית המדרש, וגם אין לו אכנסיא טובה לאכול וללון, ומחמת זה דעתו מבולבלת מادر וכו', על כן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן אחר ולא בראש השנה. השיב לו רביינו זכרונו לברכה, כן לאכול או לא לאכול, כן לישון או לא לישון, וכו', אך ורק שתהייו אצלי על ראש השנה, יהיה אין שייה!".

ובאות ת"ה כתב: "ענה ואמר, הראש השנה שלי הוא חדש גדול! וכו', השם יתברך נתן לי זאת במתנה שאני יודע מהו ראש השנה, לא מביעיא [=לא רק] אתם כולכם בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפילו כל העולם כולם תלוי בראש השנה שלי!".

...אחד לא בא על ראש השנה מחמת רבוי מניעות וכו', אמר לו רבו זכרונו לברכה, אני יכול לצייר לעצמי הצעיר הזה מה שאתה לא תהיה אצלי על ראש השנה וכו', ואמר בקול חזק מעומק הלב, ומה אומר לכם, אין דבר גדול מזה!... ואמר בזוז הלשון בקול זיע סגי, "...קיין גראעסערס דערפונן אייז ניט פאר האנין"!....

וגם אז למדנו שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש השנה
תמיד לאחר הסתלקותו, ושהאין דבר גדול מזה! ...

אמר, שיכילין אז אנשים לקבל תקונים מה שבכל השנה לא היה
באפשר שיהיה להם תקון וכו', אע"פ שבכל השנה אפילו הוא עצמו
זכרונו לברכה לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים
לקבל תקונים!, כי אמר שהוא עושה בראש השנה עניינים ותקונים
מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות!. עד כאן לשונו הקדוש
של הרה"ק ר' נתן זי"ע, ששמע מפיו הקדוש של הרה"ק ר' נחמן
זי"ע, וככתב זאת בספרו הקדוש "חמי מוהר"ן".

ומי לנו גדול מהרה"צ ר' שמואל זצוק"ל שהuid על עצמו בשנותו
האחרונה, כשהשאלוהו בביתו איך מסכן את נפשו בטלטול קsha כזו,
עבור הנשיאה לאומן, כי היו צריכים לophobic בסכא גלגים במסירות
נפש ממש, נעה ואמיר: אין האב דאך א גאנצן לעבן געבעינקט אויף
דעם! הלא כל החיים היוי לי כיסופים על זה, ועכשוו אם סוחבים אותו,
וכי לא אנית את עצמי להיסחוב?!. - ומפורסם בין אנ"ש גודל מסירות
נפשו של ר' שמואל בענין הקיבוץ בראש השנה, שמסר נפשו על קיום
הקיבוץ במירון כל השנים, ובשנותו الأخيرة נסע במסירות נפש
לروسיה, מיד כשהיתה האפשרות הראשונה להיות באומן בראש השנה.

ואף על פי כן אמר את הדיבור הזה, שעדייף לוותר על הכל
ובלבך שהאהשה תלך עם מט�חת!. מפני שזו הייתה דרך רבינו הקדוש
מוהר"ן זי"ע, שאמר, שעדייף שתתסגרו את כל הספר שלו ובלבד שלא
עלbor על סעיף קטן אחד בשולחן ערוך!, ואם כן זה עצמו היסוד
הראשון והעיקרiy לכל מי שרוצה ללכת בדרך רבינו זי"ע, כי הדבר
הראשון, אחוז רבינו, הוא: להזחד ולהישמר שלא להיבשל בתנמ' כל
דהוא מהhalbת, וזה עדיף על כל העניינים וכל התיקונים הגדולים
bijouter בעולם!. ובפרט בענייני הלכה הנוגעים לקדושה וצניעות, שבזה
הקפידו אנ"ש להחמיר בכל החומרות הגדולים ביותר persönlich.

הקדמה לדיבורים הנוראים שנאמרו ביום ב"פורים"!

טרם נצטט מעט מדייבוריו הנוראים של הצדיק הקדוש ר' שמואל שפירא זי"ע שנאמרו בפורים, ננסה לתאר לקוראים היקרים, מעט מהמדובר הנורא, והרגעים הנעלמים, שאפפו את ציבור השומעים, שזכו לUMBOD ביום הקדוש והנורא - פורים - במחיצת אותו צדיק, ר' שמואל זי"ע, ביחד עם עובדי ה' האמתניים שבכיתת המדרש בירושלים, אשר היו בוערים כל אותו היום בהתעדויות נוראה, וכפי שמביא בקונטרא אגרת הפורים (עמוד 3) מדברי הרה"צ ר' לוי יצחק זי"ע שתיאר את ההתעדויות שאחזה באן"ש ביום הפורים הקדושים, עוד בהיותו בארץן, "באיזו יראת שמיים עמדו אז אנ"ש בשעת קריית המגילה" - היה מודעך - "קרוה הרבה פעמים שהבעל קורא היה צריך להפסיק באמצעות הקרייה, מרוב הבכיות והיבבות והיללות של אנ"ש באותה שעה, שקורות ילותיהם הריעידו את היכל הקלויז!..." ומילא מובן עצם היראה וההתעדויות שבערה בלבו של אותו קדוש, הצדיק ר' שמואל זי"ע ביום הפורים הקדושים.

וכפי שמתואר בקונטרא הנ"ל ואומר: "לא נגידים, אם נקבע ונאמר, שבושים אופין לא נוכל לתאר בכתב את היראת שמיים וההתעדויות שראו אנ"ש אצל הרב החסיד ר' שמואל שפירא ז"ל ביום קדוש ונורא זה, - ובפרט את גודל התעדויות שהיא מקרים סביכו בעת קיום המצווה של "חייב איןיש לביטומי בפוריא", - אנ"ש שזכו לראות אותו אוז, ולשםו עת דבריו שיצאו בקולו, קול עוז, עומדים עד היום פערוי פה וחסרי מילים לגודל התעדויות שקיבלו מדבריו! .

贊�ו ושקט היה רבינו שמואל כל ימות השנה, אבל בהגיע ימי הפורים הקדושים בקע קולו כשובר, בדברי התעדויות והתחזקות גם יחד!. אנ"ש כבר עמדו הכן לקבל את פניו הlohטימ של רבינו שמואל, הם ידעו לנכון שאז יהיה מה לשמעו מפיו, אשר הדבר הפלאי ביותר הוא, שככל השנה יכולה גזר על עצמו שתיקה מוחלטת והוא פיו סגור, אבל, כשנכנס הין בפיו, ביום קדוש זה, או אז ראו איזה סוד נורא ונפלא בוקע מגרכנו, והיו אז דבריו כפטיש יפוץ סלע, טובע ומתחנן: מפציר וմבקש מכל אנוש עלי חلد: "עورو ישנים מתרדמתכם!!! - - - "

זעקה אדריה שמילאה את חלל ההיכל, בקעה בפורים אחד מתוכן גרוןו של ר' שמואל, שזעק ללא הרף, שוב ושובקלי להפסק, "מה יהיה עם התפללה???? מה יהיה עם התפללה???? האם כך צריכה התפללה להראות????, זעקה זאת פילחה את הלבבות, והחדירה בהם התעוורנות אדריה, עד שדמויות רבות ולגנו מעיניהם! בתוקה לשפר את התפללה מהיום והלאה!". (שם עמוד 4).

ואז, באותו רגעים נעלים ונוראים, לא שכח אותו קדוש וטהור לעורר על - - "אויסטאן דעם ט-ר-י-פ-ה-נ-ע-ם פ-א-ר-ו-ק!!! להסיר את הפיה הטריפה!!!.

וכה היו דבריו הבוערים, שייצאו מלבו הכאב:

שתפשות מיד את ה"טריפה" נעם פארוק!!!"

העניין של הפאות זה כבר פרצה נושא באוקריינה! (א אלטע פירצה אין אוקריינה)... באוזני שמעתי מר' אברהם שטערנהארץ סופר, שבשעה שהתחנן, הלבישו לה שם פאה, - שם באוקריינה זה כבר היה פירצה... וכששמע זאת ר' חיים שהיה הרב, - הוא היה קרובו, דודו, - שלח לקראו לו ואמר לו, "בני, שהיה תפשות מיד את הפאה הטריפה!!!! אסור ללבת עם זה!!!!" - ובלשונו הטהור: "מיין קיננד!", זי זאל דאס שוין אויסטאן דעם ט-ר-י-פ-ה-נ-ע-ם פ-א-ר-ו-ק!!!, מען טאר דאס נישט גיין!!!! - -".

אגרת הפורים עמוד נ"א

השמעתם??!, ברגעים כאלה נעלים, כאשר הציבור עומד בעיצומו של יום הפורים הקדוש, וכולם מתורמים ומתעלמים, ומצפים לשם דברי חיזוק על מדריגות עליונות של עבודה התפללה!, והתקשרות לצדיק!, ושמחה!, וחיזוק!, ואמונה!, וככו', באותו רגעים קדושים דיבר אותו קדוש וטהור - לא פחות ולא יותר

הנה"צ רבי אברהם שטרנהארץ זצוק"ל

"ז' זאל שוין אויסטאהן דעם טרייפח'ענען פארוק! מען מאר דאם נישט גיין!"
"שהיא מיד תפשוט את הפהה הטעיפה! אסור ללבת עם זה!"

- אלא על "אואיסטאן דעם טריפה' נעם פארוק" !! להסיר את הפיהה הטריפה" !.

אכן הדבר לאنعم לחייכם של אלה שאינם חדורים בהכרה זו שהדבר הראשון בחיים הוא: להתבטל אל רצון ה' בשלימות!, אשר כל גייעה וההתאמצות לזכות לקיים פרט קטן מקיים מצות הבורא, אלא התחמקות וזיפופים, הרי זה שווה וחביב לפניו יתברך, יותר מכל הרגעים הנעלים והמרומים.

ולכן מצא לנכוון אותו צדיק, דזוקא ביום הקדוש והנורא הזה, ודזוקא ברגעים גבויים ונעלים אלו, ודזוקא בין ציבור עובדי ה', במקום הקדוש בהיכל בית המדרש - לדבר, לעורר, ולתבעו, לזעוק, ולברכות, על ה"טריפה' נעם פארוק!!", לגנות לכל מי שבשם ישראל יכוונה, שיחדור ויחקוק בעצמותו, שאסור ללבת עם זה!!!. "מען טאר דאס נישט גיין"!!!-. - - - .

הגה"ץ רבינו נחום פראנק זצ"ל

הגה"ץ רבינו נחום יצחק ב"ר זאב פראנק זי"ע - מבני עלייה של ירושלים של מעלה, מאותם אנשי ירושלים הגודשים בש"ס ופוסקים, אולם מתחלכים כאנשים פשוטים ללא שם פרטומים, - היה מתנגד גדול ללבישת הפאה הנכricht, שהינה פריצות והרס לצניעות ישראל.

ופעם בפורים התchapשה אחת מכלותיו עם פאה נכricht, וכשנכנסה לביתו באמצעות סעודת פורים הרגיש מאד שלא בנווח, ובתוך הסעודה לא יכול להתפרק ואמר: "זה מגעיל אותי"!, זה מפריע לי את שמחת

הפורים, ואני יכול לסביר לך זאת! והיתה מוכרחה להוריד פריצות זו מראשה, וללכט כרצון השם יתברך, כמו בכל ימות השנה!.

נשלח ע"י בנו המוחל רבי יהודה לייב פראנק שליט"א

והנה האמת היא שככל בר דעת מבין, שאין שום הבדל בין פורים לכל שאר ימות השנה, שהרי האם יعلا על הדעת, שבפורים מותר לאשה נשואה לצאת בגילוי ראש, בלי לכסות את שערות ראשה? ואם כן, כך ממש אין שום מקום להתир לצאת עם דבר שנראה כמראה השיער. אבל בכלל זאת הבאו עובדא זו, כדי שמננה נראה עד היכן זה כו庵 ומפריע לכל יהודי ירא שמיים.

מדברי קדשו של כ"ק מրן אדמור' הרה"ק בעל "אמרי אמת" מגור זצוק"ל שנאמרו בכנסיה הגדולה, כפי שתפרנסם בשעתו, וזה לשון קדשו:
"יצרא דעריות הכוונה גם בן כל הלבשה שאינה בדרך הצניעות!"

אשת כ"ק מրן הרב הקדוש בעל "אמרי אמת" מגור זצוק"ל – אמת של כ"ק מրן אדמור' בעל "בית ישראל" זצוק"ל, וכ"ק מրן אדמור' בעל "לב שמחה" זצוק"ל – הילכה אך ורק עם מטפהת ללא שום תוספת כלל!

וכמו כן אשת כ"ק מרן ה"שפט אמת" זצוק"ל, ואשת כ"ק מרן ה"חידושי הרים" זצוק"ל,
כולם קיימו את מצות כספי הראש עם מטפהת ברצון הע"י

גּוּר

צאי לך בעקביו הצען!

אשת הרה"ק הר"ר שמחה בונימ מפשיסחא זי"ע הלכה רק עם מטפח בלבך. וכן אשת הרה"ק מקאץ זי"ע, ואשת הרה"ק בעל "חידושי הרי"ם" מגור זי"ע, ואשת בנו הרה"ק ר' אברהם מרדכי זי"ע, [אביו של מרן ה"שפט אמרת" זי"ע], ואשת הרה"ק ה"שפט אמרת" מגור זי"ע, - בין בזיווג ראשון ובין בזיווג שני, - וכן אשת הרה"ק האמרי אמרת זי"ע בזיווג ראשון - אמת של כ"ק אדרמו"ר בעל "בית ישראל" ו"לב שמחה" זי"ע - כולם הלכו רק עם מטפח בלבך.

רצוננו שנשותינו ובנותינו ילכו כמו נשי רבותינו הקדושים זי"ע, אשר מפיהם אנו חיים!, וכל אורח חיינו מיוסד ובינוי על מנהיגיהם, הליcotיהם, ודרכיהם בכל פרט ופרט!.

**ב"ק מרן אדרמו"ר
הרה"ק מגור בעל "בית ישראל" זצוקלהה"**

העד בפנינו בעל העובדא, מהשובי חסידי גוד שליט"א: מעשה שהיה בעת שמחת השבע ברכות שלו, שהתקיימה בירושלים עיר הקודש, ובא כבוד קדושת מרן אדרמו"ר בעל "בית

כ"ק מרון אדמוני'ר בעל "בית ישראל" מגור זצוק'יל
שאל על הכליה שהלכה עם פאה "מי זו הנערת הוו?" והזר על
שאלתו שוב ושוב: מי זו הנערת הוו??!

"ישראל" מגור זצוק"ל אל בית אביו, להשתתף בסעודת השבע ברוכות, מפני שאביו היה מחשובי חסידי גור, והיה לו קרבת משפחה אל כ"ק אדמו"ר הבית ישראל זי"ע.

לאחר השבע ברוכות ביקש אבי החתן מכ"ק אדמו"ר מגור זי"ע, שיואל לכבדו ולשםח את החתן בביקור בדירה החתן, שהיתה בנזיה בקומה העליונה מעל דירת האב שבה התקיימה השבע ברוכות. כ"ק אדמו"ר הבית ישראל זי"ע הסכים לבקשתו, לעלות אל הקומה העליונה, ولבקर בבית החתן שליט"א, לאחר סעודת השבע ברוכות.

כאשר שמעה הכהלה שכ"ק אדמו"ר זי"ע הסכים לעלות אחורי הסעודה ולבקר בבייתה, נזרזה מיד בסיום הסעודה, והקדימה להיכנס לביתה, לפניו שכ"ק אדמו"ר זי"ע יעלה ויובא אל הבית, כדי שתוכל לחזות ולראות את כל מהלך הביקור החשוב והנדיר.

והנה לפניה שעלה כ"ק אדמו"ר ה"בית ישראל" זי"ע אל בית החתן, המתינה הכהלה וציפתה לבואו במטבח, אשר דלת המטבח הייתה מול דלת הכניסה אל הבית, כך שהיא אפשרות לעמוד במטבח, ולראות את כ"ק האדמו"ר זי"ע נכנס אל הבית.

והנה כאשר כ"ק אדמו"ר הבית ישראל זי"ע התקרכ אל דלת הבית, שהיתה פתוחה, לפתע ראה את הכהלה העומדת ומסתכלת מהמטבח, מיד פנה אל החתן שהלך לידיו, ושאל אותו בפליאה, "וואוער איז די מיידל?", מי זו הנערה הזו?! השיב החתן, "דאס איז די כלה", זו היא הכהלה.

כ"ק אדמו"ר זי"ע נכנס אל הבית פנימה, והתחילה לכלכת הלון ושוב, אחוון שרעפים כדרכו בקודש, ובצדדי החדר עמדו החתן, אבי החתן, אבי הכהלה, אחיו החתן, ושאר בני המשפחה. והנה לפתע, כאשר כולם עומדים ומביטים בחרדת קודש על כ"ק אדמו"ר זי"ע, הפוטע בחדר הלון ושוב, ניגש כ"ק אדמו"ר זי"ע אל אבי הכהלה

ב"ק מון אדמור בעל "בית ישראל" מגור זוק"
התהיך אחוו שרעפים, בסערת קודש, ושאל שוב ושוב,
על הכליה שלבשה את הפאה, "מי זו הנערה הזו?"
"זוער איז די מיידל אין קאך?"

ושאל אותו, "ווער איז די מײַידל אין קאָך"?!, מי זו הנערה העומדת במטבח?!. השיב אביו הכהה, "דאָס איז די כלה"!, זו היא הכהה.

והיה הדבר לפלא גדול בעניין החתן, שהרי כ"ק אדרמור"ר זי"ע, ידע מי זו העומדת במטבח, שהרי החתן אמר לו בפירוש שזו הכהה, ובעיקר התפלאו כולם מדוע כ"ק אדרמור"ר זי"ע, מכנה אותה בתואר "מײַידל" - "נערה", הרי הוא יודע שהיא כבר נשואה?! אַךְ כמובן שאף אחד לא העיז לשאול את מאן הבית ישראל זי"ע, לפחות שאלתו, ומדווע קרא לה בלשון "מײַידל".

כ"ק אדרמור"ר זי"ע המשיך לפסוע בחדר הלוּךְ ושוב, שקוּעַ במחשבותיו הקדושות, והנה לא עבר זמן רב, ושוב פונה כ"ק אדרמור"ר זי"ע אל אח הכהה, ושאל אותו - באותו לשון ממש - "ווער איז די מײַידל אין קאָך"?!, מי זו הנערה העומדת במטבח?!, ואחיה עונה כמובן "דאָס איז די כלה", זו היא הכהה.

ופליית כל הנוכחים הולכת וגוברת בכפל כפלים, מדוע כ"ק אדרמור"ר זי"ע אינו רגוע, ומדווע הוא מרבה לשאול שוב ושוב, פעם, ופעמים, ושליש, והכל באותו לשון, ווער איז די "מײַידל"?!, [מי זו הנערה זו], וזאת אחרי שהוא כבר יודע מי היא, והוא יודע שהיא כבר נשואה?!.

לאחר הביקור אמר כ"ק אדרמור"ר זי"ע, שהוא מזמין את המהותנים עם החתן לביקור אצלו, בחדרו אשר בבית המדרש. כמובן שמיד באותו היום התאספו כולם, ונכנסו אל חדרו הקדוש. ואז פתח את פין הקדוש בסערה אש קודש.

וכה היו דבריו הקדושים:

ידעו מה שאמרו צדיקים זי"ע, על דברי רשי' בפרשנת תצוה (כ"ח פסוק ו') שכותב, "האָפֹוד עֲשׂוֵי כִּמֵּין סִינֶר שֶׁל נְשִׁים רַוְכּוֹת סְסֻסִים, וְחוֹגֵר אָוֹתוֹ מַאֲחֹרוֹיו כְּנֶגֶד לְבוֹ". ומובה מצדיקים, שפעם עבר רשי'.

ב"ק מון אדמו"ר בעל "בית ישראל" מגור זצוק"
בוואדי זה היה מן השמים, שהראו לי את זה, כדי שאני יתעורר
לתקן את הדבר הזה, שנשים הולכות עם פאה, שעירותיה נראות
כמו שערות של נערהי!

הקדוש ברחוב העיר, ולפתח עברו כנגדו, נשות השרים רוכבות על סוסים, ובלא כוונה, ראה אותם רשיי, והצטער מאר על שנכשל בראית נשים בעל כrhoו. עד שהגיע לפסוק זה, והיה צורך לפרש כיצד היה נראה האפוד, אז עלה בזיכרונו, שכאשר עברו לפני הנשים הרוכבות, ראה אותם חגורות בסינר, והבין שמן השם הראו לו אותם, כדי שיוכל לפרש היטב את תואר מראה האפוד.

וכאן פנה כ"ק אדמוֹיד ה"בית ישראל" זי"ע אל החתן והמחותנים, ואמր בזה הלשון: "איך האב דאך אין מין לעבן, קיין מאהן נישט גיעען קיין מoid, וואס עפעס האב איך יעכט גיעען?! אודאי איז דאס גיעוען מן השמים, מהאט מיר דאס געוויזן, כדי איך זאל נתעורר ווערן מען זאל מתקין דיין דעם עניין, וואס וויבעד גיין מיט א שייטל וואס זעט אויס ווי האר פון א מיידל.

זאג איך איז, מען זאל זאגן פאר אלע, אז קיין איזן וויב זאל זיך נישט דערוואגען אנטאנ א שייטל, וואס זעט אויס ווי האר פון א מיידל!".

- אני הרי מעולם לא ראיתי אשה, ואם כן מה פתאות כתעת ראייתי?! אלא בזודאי זה היה מן השמים, הראו לי את זה כדי לעורר לתקן את הדבר הזה, שנשים הולכות עם פאה, שערכותיה נראות כמו שערות של נערה.

לכן אני אומר לכם, שיאמרו לכלם, שאף אשה לא תהין לחבוש פאה שנראית כמו שער של נערה!!.

כאשר יצאו המחותנים והחתן מן הקודש פנימה, הבינו על מה ולמה הצטער אותו צדיק וקדוש, ועל מה נסובו מחשבותיו הקדושות, כאשר הlk הlkן ושוב אחו שרעפים. - שאז התבונן והתעמק, לדעת מה רצוי לرمז לו מן השמים, מה רוצים מהם שיתקן?!

"...בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

כעת הם הבינו כמה הצעיר אותו צדיק וקדוש, וכמה כאב לבו הטהור של כך אדרמור זי"ע, כאשר שאל פעם, פעים, ושלוש, "ווער איז די מידל?", על אף שכבר ידע מי היא, ומדוע כינה אותה בתואר "מידל" [נעורה] ולא בתואר אשה, מפני שכاب לו שכן זה המצב, שאשה נשואה עדין מתהילת עם מראה שיער ממש, ועל ראשה נראה אותו נוי של שיער, שהיה עלייה בהיותה נעורה!. ועל זה עורד כך מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, שיש להיזהר שלא לחבוש פאה כזו, שמרחוק היא נראה כמו שער.

שהרי בודאי מובן לכל בר דעת, שלא התכוין מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל לומר שם אחריו שמסתכלים היטב ומtabוננים כראוי, מבחנים הבדל בין הפאה לשער, אזי מותר לאשה ללבת עם פאה כזו, שהרי חס ושלום לחשוב על דבר כזה, וכי ברשעים אלו עוסקים, והרי ידוע כמה מסר נפשו אותו צדיק וקדוש על טהרת עיניהם של ישראל. אלא כוונתו הקדושה הייתה שאיפילו מי שנכשל בראיה במעט אקראי של שבריר רגע, כמו מבטו של כך ה"בית ישראל" זצוק"ל בעובדא הזו, שבבודאי היה זה מבט אקראי מרחק ובלי התבוננות כלל, רק ראייה עמומה של רגע כל הדוא, בלי שום כוונת הסתכלות. ואם זה נראה אז כמו שעורות, אזי על זה עורד כך מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל שיש להימנע מזה בכל תוקף. וכיודע שבימינו כל הפאות הם בגדר זה, שהם נראות כשער, ואפילו יותר נאות משער. ובבודאי שבראייה במעט כמו זו שמבוארת, הרי כל הפאות נראות כשיעור, וכל אחד מבין שהפאה הגדועה ביותר של היום, היא נראית הרבה יותר כשיעור, מאשר אותה פיאה שראה מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל לפני יותר משלושים שנה!.

[ונך גם מסופר, בספר "עלמות של טוהר" חלק א' עמוד 227, שכאשר התקיימה שמחת ברית מילה אצל אחד מקרוביו, לאחר

כ"ק מרן אדמור" בעל "בית ישראל" מגור זצוק"ל
"הדבר אמור מריםא"

הברית התקרב אל פתח החדר לברך את היולדת בברכת "מזל טוב", כפי שהיא נהוג אצל קרוביו משפחתו.

כ"ק אדמו"ר הבית ישראל זי"ע, ניצב ממתין בדלת, ולא פתח פיו לומר את ברכת המזל טוב. לאחר המתנה זמן מה, שאל כ"ק הבית ישראל זי"ע: היכן היולדת? השיבו בני הבית: הנה היא כאן עומדת כל הזמן וממתינה לברכת הרבי.

"אבל היא אינה נראהת כלל נשואה, היא נראהת כמו נערה!",
השיב כ"ק הבית ישראל זי"ע בתמייה, עס עצט דאך אויס ווי א
מיידל"!...]

לאחר אותו מעשה, לא נרגע כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, וטיכס עצה כיצד לבعد את הנגע הזה, שנשים חובשות פאות אשר שערותיהן נראות ממש כמו שערות הראש. ואכן ביחד עם עוד מגדולי הדור זצוק"ל, נוסחה קריית קודש, אשר כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל הגה את כל האגרת. ולאחר שתיקנו את כל התקיונים וההגנות של כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, והביאו לפניו שוב את הכרוז, קראו בעיון רב. ולאחר מכן קם ממקומו והתחילה להכין את עצמו לחתום על הכרז.

והעיד הרה"ח רבי ישעיה שיינברג ז"ל, שהיה נוכח בשעה שהתכוון כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל לחתום על אגרת קודש זו. כאשר הגליון היה מונח על שולחנו הטהור, והעת בסמוך אל הגליון, והכל מוכן ומזמין אל הרגע הנשבג אשר בו יכתב על הגליון שמו הקדוש והטהור של כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, אך מרן זי"ע התהלהך בחדרו הקדוש תפוס שרufsים הלוך ושוב, אנחות ונמהות מחרידות התפרצו מלבו הטהור, במשך כל זמן הילoco בחדרו הקדוש. פחד ואימה נוראה נפלה על ר' ישעיה זצ"ל, בראותו שסערת קודש מתחוללת כתם בלבו הטהור של כ"ק מרן זצוק"ל, הכאב

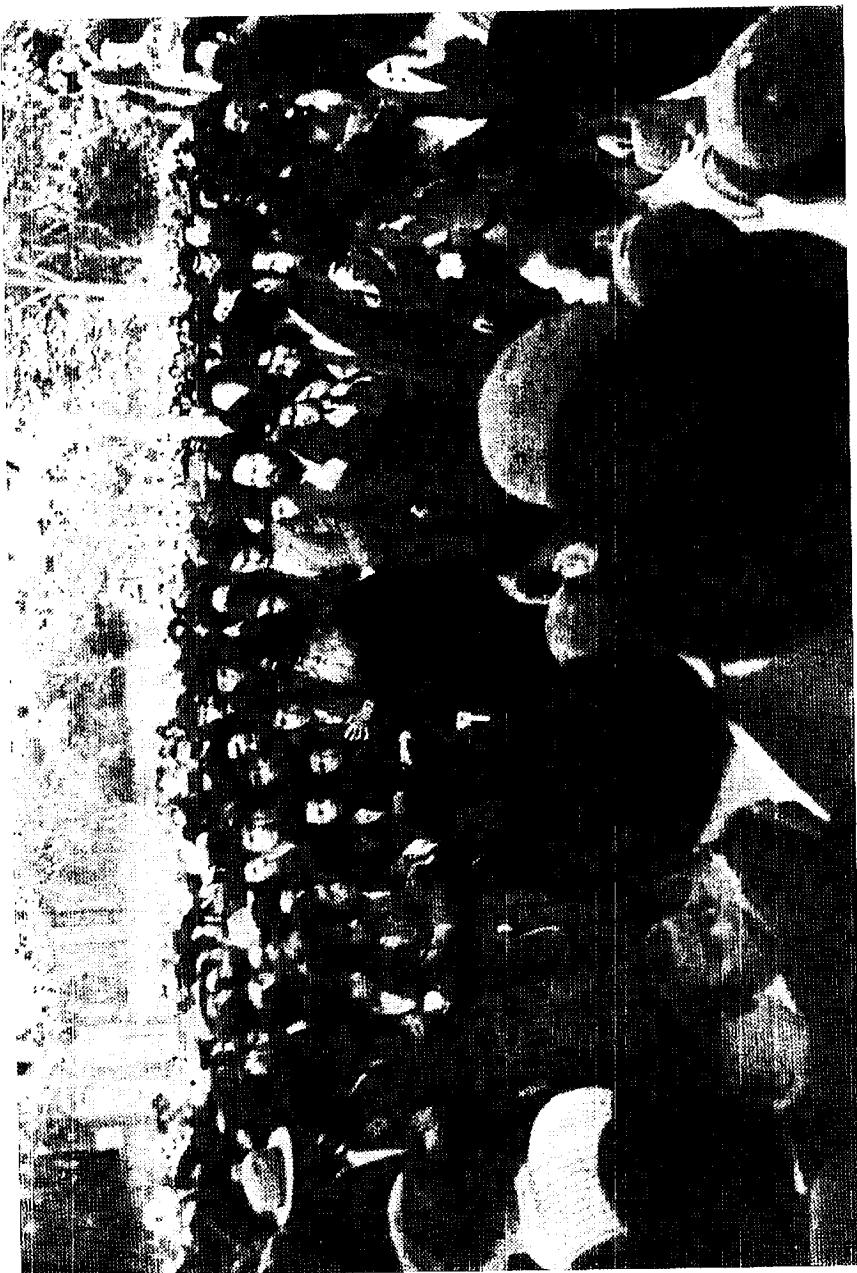

כ"ק מון אדמו"ר בעל "בית ישראל" מגור זוק"ל
"אין שום יותר!"

ומצער בצער השכינה הקדושה המיללת ובוכה על בזין מצותיו של הבורא יתברך, ועל צער התורה הקדושה המתויסרת על חילול מצוה קדושה זו, ועל צער נשמות בנות ישראל הקדשות, אשר נפשם מתויסרת על נזר תפארתם שנגוז ונחמס מהם על לא עול בכם, ועד עתה עדין מתגבר היצר, וועشك מהן את הזכות להטעטר בנזע הצניעות, בקיום מצות CISIO הראש כראוי וכיאות. [וכמו שכחוב באגרת קדשו המובאת להלן, שמדובר על כל איש ישראל, "אשר לבו כאב וחרד על קיומם של יסודות הקדשה של עם ישראל"].ומי יודע מה התחולל בלבו הקדוש והטההור, בראותו ברוח קדשו את אשר יקרה באחרית הימים, ובזודאי בקש והתחנן בשם מרים על נשות ישראל הקשרות, המוסרות נפשם בדרך עקבתא דמשיחא, לעשות את רצון בוראם בשלימות, ובזודאי עורר רחמי שמים עליהם, שלפחות לפני בית משיח, יזכו הם לקדש שם שמים רבים, ולא יהיו מתחלות בראש כל חוץות, כאשר לראשם מונח הדבר "הדומה ממש לשער", אשר "הדבר אסור מדינא" כלשונו הטההור של כ"ק מרן זצוק"ל.

וכך האריך כ"ק מרן זצוק"ל להתהלך בחדרו זמן רב, ופניו בוערים בלכת אש קודש, עד שלפעע ניגש במרוצה לעבר השולחן, וכהרף עין תפס את העט, אך שוב הניחו מידיו, והוסיף להמשיך בעבודת ההכנה הקדשה לפני החתימה, והלך בחדרו שוב ושוב, ברגש ואיימה גדולה, ופניו הביעו ארשת פחד אלוקים נוראה. עד שלבסוף ניגש שוב לעבר השולחן, במהירות מופלאה, וחתם את שמו הקדוש והטההור, אשר מתנויס לתפארה בשולי קריית הקדש.

אך פירטום המכתב נשתהה, מחמת סיבות שלא היו תלויות בכ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, ועוד שיצא הדבר לפועל, נשבה ארון הקודש בסערה בב' אדר תשל"ז, ולא זכינו שיתפרנס הדבר בחיי חיותו. אך בהסדי ה' עליינו, אשר רצון יראי יעשה, זכינו שיתגלה

רצון כ"ק מרן ז"ע הקדוש והטהור, אל כל החפצים לעשות את רצונו בשלימות. כידוע שישנם כאלה שעושם רק את "ציוו" של מקום, אך אנו מדברים מalto שרצוים לדעת מה הוא "רצונו" של מקום, וזאת נתגלה לכל דורשי ומקשי ה' ב"אגרת קדש" זו, אשר במקום חתימת כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, מתנוססת אליה לעין כל.

זה לשון ניצוצות אש קודש, מתוך ה"קריאת קודש" אשר הוגה ונחתמה על ידי כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל:

"היות כי בעוננותינו הרבים, נפרץ באחרונה שנשים נשואות לובשות פיה נכricht, הדומה ממש לשיער, מינים ממינים שונים, לא שערום אבותינו, עד שנראין כפרוועות ראש חס ושלום, הרינו רואים חובה לעצמנו להודיע דעת תורהינו הקדושה, כי הדבר אסור מדינא".

"שאף במקומות שנהגו היתר בפאה נכricht, לא עלתה על הדעת להתייר פיאות נכrichtות כאלו!. ובכגון דא, אין שם יותר!".

"ולכן חייב כל הירא את דבר ה', וחס על כבוד קונו, וכבוד תורה הקדשה המחולל, ואשר לבו כאב וחרד על קיומם של יסודות הקדשה של עם ישראל, להקפיד כזכור לעיל!".

"ולעומת זאת הבטיחנו חכמיינו זכרונם לברכה, כי האשה הכשרה, אשר הצניעות היא עדיה ותפארתה, זוכה לבנים מהוגנים, אהובים למטה, ונחמדים למעלה, כשתילי זיתים סביב לשולחנה".

ישראל אלתר

VIDOU עד כמה היו חסידים אמיתיים, מתייגעים וعملים על כל Tag ואות שיצאו מתחת ידו הקדשה של כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל, וכמבעור בהקדמת הספר "רמוני בית ישראל", עד היכן כל קוץ וגדייך בדבריו הקדושים, בפרט בדבר אשר חתום עליו את שמו הקדוש. אשר על כן בודאי כל החפץ לעשות רצון צדיק, יודע

**ב"ק מִרְן אַדְמוֹזֵר בָּעֵל "בֵּית יִשְׂרָאֵל" זָכָרְיָה
מְגֻרָּן**

באגרתו בענין חזוק מצות כסוי הראע, מברך את הנמנעות
מלצאת עם כסוי ראש ההומה לשער, מקיימות את מצות
כסוי ראש ברazon הש"י, שבוכות מצוה זו תובה כל אחת,
"לבנים מהוגנים, אהובים למטה, ונחמדים למעלה,
בשתילי זיתים סכיב לשולחנה!"

שזאת התורה לא תהא מוחלפת, ולא יתכן לזלול בדבר שעליו כתוב כ"ק מרן ה"בֵית יִשְׂרָאֵל" זֶצַוק"ל ש"דעת תורהינו הקדושה כי הדבר אסור מדינא"!, ו"אין שום היתר!", בפרט כאשר מדובר בדבר "אשר לבו כאב וחורץ על קיומם של יסודות הקדושה של עם ישראל", ואשר האשה הנזהרת בזה מובהחת לזכות "לבנים מהוגנים, אהובים למטה, ונחמדים למעלה, כשתילי זיתים סביב לשולחנה".

ונכבר נתפרסמה קריית הקודש של מרן ה"בֵית יִשְׂרָאֵל" זֶצַוק"ל, בחוברת "אין לךיפה מן הצניעות", שיצאה לאור על ידי משמרת הקודש והחינוך בבני ברק, שבנישיאות הגרא"ש וואזנר שליט"א, והגרא"ן קרליין שליט"א. וכמו"כ נתפרסמה שוב בחוברת "דעת רבותינו" בני ברק תשנו"ח עמוד 93. ובקובץ "הצנע לכת" שיצא לאור ע"י "משמרת החיים" עמוד צ"ד].

והuid לפנינו אחד העסוקנים שהיה נוכח בשעת מעשה, כאשר אמרו לכ"ק מרן הבית ישראל זצוק"ל, שעדיין יש מעכבים בפרסום הדבר, מפני שלא קיימו עדין את מה שהתנה, שיצטרפו עוד כמה מגודלי ישראל משאר העדות, כדי שתיקون הדבר יתתקבל ויתפשט בכל חלקי הציבור החזרי. אמר כ"ק ה"בֵית יִשְׂרָאֵל" זֶצַוק"ל, שרצוינו לשמר על אגרת זו, וקיבלה בידיו הקדשות, ואמר בלשונו הקדוש: "דער חתימה בלייבט א חתימה!", און דעת תנאי בלייבט א תנאי!", החתימה נשארת חתימה והחנאי נשאר תנאי. [וכיוזם ב"ה ישנים חתימות מעוד גדוללי ישראל שליט"א שהთעورو לחזק ולעוזר את נשות ישראל, להפסיק לצאת לרשות הרבים עם פאה, ולזכות לשוב לכיסוי הראש עם מטפחת כרצון הש"י, כמו שהתפרסמה חתימת הגר"ש אויערבאך שליט"א, וחתימות הגרא"ן קרליין שליט"א, והגרא"ן ליפקוביץ שליט"א, ועוד]. ומן הסתום ראה ברוח קדשו, שיגיע يوم שבו יתעוררו נשות ישראל, ויחפכו לקיים את מצות CISPY הראש רצונו יתרוך כראוי, לנן הדגיש ואמר בפירוש, ש"החתימה נשארת

כ"ק מרן אדמו"ר בעל "פנוי מנחם" זצוק"ל
מנור

חיזוק ועוזד את האברך ששאל אותו בעניין חפרת הפאה,
באמרו:
זהו דבר גדול!adam ayin a groisus v'atz!

חתימה", למען תהיה חתימתו הקדושה לחיזוק ועידוד לכל נשות ישראל החפצות לזכות בקיום מצוה זו כראוי וכיאות כרצונו יתברך. והנה מובן ופשוט שעל דבר שכח עליו מרן ה"בית ישראלי" צוק", ש"הדבר אסור מדינה", בוודאי לא שייך להתאפשר עליו, ולומר שרק כל הפאה אסורה, ואילו כאשר מניחים עליה כובע או שמכסים חלק ממנה עם מטפח, אזី הדבר נהיה מותר, שהרי אם האיסור הוא בಗלל שהפאה נראה ממש כשיעור, קלשונו הקדוש באגרת קדשו, אם כן, כמו שאף אדם שומר תורה ומצוות לא יתר ללבת עם כובע או מטפח על השערות, כאשר השערות מגולות למחזה לשlish ולביע רחמנא לצלן, כך ממש אם הפאה היא דבר האיסור מדינה, אזី לא שייך לזולז בזה למחזה לשlish ולביע חס ושלום. [וככל מה שפעם היו כאלו שניסו להתאפשר על פאה עם כסוי, היה זה רק בפאות של הזמנים ההם שלא היו נראה ממש כשיעור, אבל הפיאות של ימינו שכולם נראהות כשער ממש, אזី "הדבר אסור מדינה"!, ולא שייך לזולז בו כאשר חלק מהשערות של הפאה, נראהות לעין כל. רחמנא לצלן].

כ"ק מרן אדרמור' בעל "פני מנחם" מגור זצוק"

בchorף תשנ"ה נכנס אחד מחסידי גדור אל אדרמור' בעל הפני מנחם זצוק", באומרו כי זוגתו מסתפקת האם כדי להסיר את הפאה וללבוש מטפח, שהרי כל חברותיה אינם הולכות עם מטפח.

אדמור' הפני מנחם ז"ע עוזדו באומרו, דאס איז א גרויסע זאך!, דאס איז א גרויסע זאך! [=זהו דבר גדול, והוא דבר גדול!].

כ"ק מרון אדמוני בעל "פנוי מנוח" זצוק"ל
 מגור

"יש גם בגור נטיה לכוסות את הראש במטפתת אך היה
 עניין של הוראת שעיה!"

והווסף להזק את האברך, באומרו שהוא מעיד על אמו אשר מרן הגה"ק בעל אמרי אמת מגור זי"ע בזיווג שני (הרבענית בזיווג ראשון הלכה רק עם מטפחת, וכמו"כ הרבענית של מרן הגה"ק בעל השפט אמת זי"ע, בין בזיווג ראשון ובין בזיווג שני), ואילו הרבענית של הרה"ק בעל "אמרי אמת" זי"ע, בזיווג שני, - כשהיה הדור כבר פרוץ מادر לפני השואה, ורוב הנשים הלכו עם שיער מגולח, בלי כיסוי ראש כלל, - התחללה להווסף אל המטפחת שעל ראשה, עוד קצתה של "משהו" פאה, אך עם כל זאת, המטפחת הייתה מכסה את כל רأسה, עד שכמעט לא ראו את הפאה. כך העיד אדמו"ר הפני מנחם זצוק"ל, והראה באצבעו הקדושה על קצה המצח, אז מ'האט קוים קווים גיזעהן די שייטל! (שבקושי ראו את הפאה).

כיום יש גם בגור נטיה למטפחות

באחד מהឱתונים השבועוניים שיצאו לאור לפניפני כעשרים שנה, התרפסם ראיון שערכו אצל כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה"פני מנחם" זצוק"ל, בהיותו עדיין ראש ישיבת "שפט אמת". [שכידוע דרכו בקדוש עד סוף ימיו, הייתה לא לדוחות שום יהודי, אפילו עם הבקשה הפושא והזולה ביותר. ולכן לא ראה שום הצדקה לדוחות את המראיין בגל הטעם של "אינו לפי כבודו", אשר לא היו קיימים אצלו כאשר מדובר במילוי רצון הזולת].

כאשר המראיין מעלה את נושא חבישת הפאות אצל נשות גור, עונה לו כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה"פני מנחם" זצוק"ל: "כיום יש גם בגור נטיה לכסות את הראש במטפחת, אך היה עניין של הוראת שעה".

והנה מה שאמר "כיום יש גם בגור נטיה לכסות את הראש במטפחת", מן הסתם אין כוונתו לשוטי העם, שלא זכו לדעת עד היכן הגיעוocab לבו הטהור של כ"ק מרן ה"בית ישראל" זצוק"ל

על שנשות החסידים מהלכות ברוחבות עם פאה. אלא מסתבר שכונתו היא לאותם בני אליה שזכו להתחمم לאורו הקדוש של כ"ק מרן ה"בֵית יִשְׂרָאֵל" זצוק"ל, כדוגמתו, [שהעיד על עצמו ראייתי להבת אש וכופתתי את עצמי תחתייה במשך שלושים שנה!] אשר הם ידעו גם ידעו, כמה נגע ללובו הקדוש מצד כסוי ראש הנשים בעדותו הקדושה, ועד היכן השtopic שיזכו נשי עדתו לקיים את מצות כסוי הראש כראוי, באופן שייהיו הם הסמל והדוגמה לאלו שנושאים את נזר הצניעות והקדושה בשלימות. ואותם חסידים נאמנים, הם אלו אשר גם בגין יש להם נתיה לכוסות את הראש במטפתה.

והנה לגבי מה שאמר כ"ק מרן ה"פְנֵי מַנְחָם" זצוק"ל, שככל מה שהלכו בגין עם פאות, היה זה מחתמת שיש "ענין של הוראת שעה", הרי זה נפלא למתבונן לראות עד היכן הגיעה מידת דיווקו העמוק של מרן ה"פְנֵי מַנְחָם" זצוק"ל, שהיטיב להגדיר את כל העניין בשני מילים "הוראת שעה". אשר מי שמתבונן יוכח לראות שההוראת שעה נאמר אפילו על דבר שהוא נשאר איסור גמור מדאוריתא !

וכמו שכחוב הרמב"ם (הלכות ממരים פרק ב' הלכה ד') על בית דין, "אם ראו **לפי** שעה, לבטל מצות עשה, או לעבור על מצות לא תעשה, כדי להחזיר רבים לדת, או להציל רבים מישראל מלהכשל בדברים אחרים, עושין **לפי** מה שצרכה השעה. בשם שהרופא חותך ידו או רגלו של זה כדי שיחיה בולו. כך בית דין מוריין בזמן מן הזמנים לעبور על קצר מצות **לפי** שעה, כדי שיתקיימו כולם, בדרך שאמרו חכמים הראשונים, חלל עליון שבת אחת, כדי שישמור שבתות הרבה עכ"ל - כללمر, אף על פי שמעולם לא נמננו ופסקו בית הדין להתר את הפאה, אפילו לא **לפי** שעה, אבל כוונתו של מרן ה"פְנֵי מַנְחָם" זי"ע הייתה, שיבינו

שזה הכל רק "כשם שהרופא חותך ידו או רגלו", ואין בזה שום היתר קבוע, רק מכיוון שלפני השואה היו הולכות נשים רבים מנשי החסידים בגילוי ראש ממש, כדי, לנוכח העדיף את הפאה מגילוי ראש, אבל תמיד יש לכל אחד להתבונן האם גם כיום, עליינו להסתמן על דבר זה, של "חותך ידו או רגלו", כאשר בזמןינו ברוך הוא אין מניעה לקיים את רצון ה' בשלימות, בקיום מצוה זו.

ב"ק מרן אדמו"ר מדאראג שליט"א
נכדו של הנזון הקדוש מדאראג זצוק"ל
בעל "אמורי ספר"

אשר לא היה מפדר קידושין למי שהלכה עם פאה!

דאראג

**הגה"ק ר' שמואל פרענקל ז"ע
בעל "אמרי שפר" מדאראג**

**צאי לך בעקביו הצען!
אשת הגה"ק בעל "אמרי שפר" מדאראג ז"ע הלכה רק עם
מטפחת בלבד!**

תנאי מעכב בכל סידור קידושין!

הגה"ק ר' שמואל פרענקל מדאראג ז"ק"ל, לא היה מסדר קידושין, למי שהיתה לה פאה נכנית!!!.

ספר אמרי שפר החדש שיוצא לאור ע"ז נבדו הרה"ח ר' יהודה פרנקל שליט"א, בסוף הספר במכתבו של הרה"ח ר' יצחק שמעון אסטרוייכער משיכון פקוירא, אותן י"ג, מה ששטעט מפי זקנו הרה"צ ר' יושע פרענקל ז"ט.

ומובא גם בספר "רבינו הקדוש מדאראג" פרק ט' עמוד ע"ט, מהוזאת חסידי דאראג - בני ברק תשנ"ד.

ויש לציין שהקפידה זו, הייתה מקפיד לא לכלת לסדר קידושין למי שהיתה הולכת עם פאה, הוא הגיג אפילו בדור ובאייזור פרוץ מiad, כמו שבמספרו "אמרי שפר" פרשת תולדות, אנו רואים שמצו

כ"ק מון אדמור' מדאראג שליט"א
נכד הגה"ק מדאראג זצוק"ל
בעל "אמורי שפר"
אשר "יהו מתנגד גדול לפאה נכricht!"

צניעות כיסוי הראש, היה בזמנו נורא עד מאד, שהרי הוא אומר שם בזה הלשון, "החייב מוטל על כל בן תורה שאפשר לו להוכיח, כי גם אם אינו דורש ברבים, על כל פנים מה חייב לילך לבית כל אחד ואחד להוכיח!!!..."

והדבר הראשון שכותב שם להוכיח, הוא: "... הנשים בעוננותינו הרבים, הרבה בגilio שער ממש!!!, וגם הצניעות בגilio מקצת!!!, ודבר זה הוא עוזן גדול רחמנא לצלן..." עכל"ק. כלומר ש"הרבה" מהנשים הללו "בגilio שער ממש!", והצניעות לא היו מכוסות את כל ראש אלא היו מגלות חלק מהראש!, ואף על פי כן לא היה מסדר קידושין לאשה שהלכה עם פאה נכנית!!!.

**נבדו הקדוש בעם רק פעם אחת ויחידה בחיים!
"היתכן שנכרת הגה"ק מדראג תחכוש פאה"?!!**

"זקני הקדוש בעל אמר שפר מדראג זי"ע, אשר הגה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע הכתירו לרבי ולפועל ישועות, היה מתנגד גדוֹל לפאה נכנית.

אנחנו בני בנייהם וחסידייהם, علينا להחזיק במעוזו דרכם הקדושה.

מעולם לא רأיתי את אבי [הגה"ץ ר' שמואל דוד קרויז] זצ"ל ברוגזה, ולא שמעתי מהם דברים בכעס, בלבד פעם אחת, בעיר רatzpurט כשהבא לפניו אשה משפחתו בשיטעל [פאה] על ראשה, כעס ורגז ונתן בקולו עליה ועל בעלה, היהת שנכרת הקדוש מדראג, תחכוש שייטעל - פיאה - על ראהה!!!!.

מכתב בנו הגה"ץ זצ"ל מובא בספר "בירור הלכה"

כותב באגרת, שכשהחל לחתפרין פאה נברית, דרש מרן החתום סופר זצוק"ל על תיקון העניין, ובירך את "כל מי ששמע לדבריו, ילך בצדיעות בדרך דורות ראשונים, יזכה לבנים מהוגנים, ויתברכו בכל העניינים!"

כ"ק מרן הגה"ק רבי יוסף צבי דושינסקי א זצוק"ל

"ויהרים קולו בכח, מכלל הן אתה שומע לאוי!"

"וכל העם אחוזם היל ורעדה! בשמעם דברים אלן, ווצאים מפיו בליל כל נדרין!
בקדושה ובטהרה!"